

ÅS KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Formannskapet har møte i Moer sykehjem, 2. etasje, møterom 1-2

16.06.2010 kl. 15.30

NB!

Valgstyrets møte holdes umiddelbart etter formannskapsmøtet.

Møtet er åpent for publikum i alle saker med mindre saken er unntatt offentlighet eller møtet lukkes i henhold til lov.

Saksdokumentene ligger til offentlig gjennomsyn på rådmannskontoret.

Innkallinger og protokoller legges til gjennomsyn på servicetorget og bibliotekene, og publiseres på www.as.kommune.no.

Saksliste:

INFORMASJON FRA RÅDMANNEN:

1. Arealbruksstrategi knyttet til Ås sentrum, en anbefaling. Orientering om rapport v/ Asplan (40 min)
2. Kommunedelplan for E 18 Knapstad – Vinterbro. Statens vegvesen orienterer om status i arbeidet (20 min)

F-sak 35/10	10/1804	
SALG AV LAGERHALLEN I BREKKEVEIEN		Side 3
F-sak 36/10	10/1778	
ÅS KULTURHUS - FREMTIDIG BRUK		Side 6
F-sak 37/10	10/1676	
SALG DYSTER-ELDOR		Side 25
F-sak 38/10	10/292	
SALG AV KOMMUNAL BOLIG - TÅRNVEIEN 6		Side 29
F-sak 39/10	10/1683	
STATUS ØKONOMI, HELSE-OG SOSIAL PR. MAI 2010		Side 31
F-sak 40/10	10/1680	
ENDRING AV REGLER FOR SKOLESKYSS		Side 39
F-sak 41/10	10/1763	
UTARBEIDELSE AV HANDLINGSPROGRAM MED ØKONOMIPLAN 2011 - 2014		Side 48
F-sak 42/10	10/1805	
HØRING AV FORSLAG TIL FORSKRIFTER FOR PRIORITERTE ARTER		Side 57

Ås, 09.06.2010	Eventuelt forfall eller inhabilitet meldes til Vibeke Berggård, tlf. 64 96 20 04 eller e-post: politisk.sekretariat@as.kommune.no (Det sendes personlig svar på at slik e-post er mottatt, dersom svar ikke mottas innen rimelig tid før møtet må telefonbeskjed gis.)
Johan Alnes Ordfører	Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

REFERATSAKER TIL FORMANNSKAPET 16.06.2010

Protokoller:

1. Administrasjonsutvalget 03.06.2010
2. Hovedutvalg for teknikk og miljø 03.06.2010
3. Hovedutvalg for oppvekst og kultur 02.06.2010
4. Hovedutvalg for helse og sosial 02.06.2010
5. Kommunalt råd for funksjonshemmede 01.06.2010
6. Plankomiteen 25.03.2010

Innkallinger:

7. Nordre Follo Renseanlegg IKS, representantskapsmøte 11.06.2010
8. Kommunestyret 16.06.2010

F-sak 35/10
SALG AV LAGERHALLEN I BREKKEVEIEN

Saksbehandler: Arnt Øybekk	Arkivnr: 614 &55	Saknr.: 10/1804
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Formannskapet	35/10	16.06.2010

Rådmannens innstilling:

1. Kommunens lagerhall i Ås sentrum utlyses for salg.
2. En forutsetning for salget er at kjøper river eksisterende bygning snarest og rydder tomta.
3. Tomta utvikles i samsvar med reguleringsplanen for området.
4. Rådmannen kommer tilbake med forslag om disponering av midlene i forbindelse med budsjettjustering etter 2. tertial.

Rådmannen i Ås, 09.06.2010

Per A. Kierulf

Tidligere politisk behandling:

Som del av handlingsprogram og økonomiplan
Formannskapssak 58/09
Formannskapssak 81/09

Avgjørelsesmyndighet:

Formannskapet

Behandlingsrekkefølge:

Formannskapet

Vedlegg som følger saken trykt:

Ingen

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Ingen

Utskrift av saken sendes til:

Rådmannen
Teknisk sjef

SAKSUTREDNING:**Fakta i saken:**

Som følge av etablering av ny brannstasjon på Haug gård er brannstasjonen i Ås sentrum solgt. Kommunalteknisk avdeling benyttet brannstasjonen til garasje, verksted og andre lokaler. For å frigjøre bygningen flyttet kommunalteknisk avdeling til Myrveien 16. Flyttingen til Myrveien frigjorde også den store lagerbygningen til kommunalteknisk i Brekkeveien og åpnet for at også denne eiendommen kan selges.

Lagerhallen utgjør i alt 1110m² og er blitt brukt til garasjer for biler og maskiner, samt lagerplass for vann- og avløpsseksjonen, salt- og gruslager for veiseksjonen samt lagerplass for oppmålingsavdelingen.

Planstatus.

Området er regulert til forretninger og kontor, med byggehøyde 2 og 3 etasjer.

En viktig intensjon med salget er å trygge at denne sentrumseiendommen blir utnyttet i tråd med reguleringsformålet, og at dagens funksjon som lagerhall for anleggs-maskiner ikke videreføres av ny eier. Salget må derfor forutsette at hallen fjernes.

Lagerbygningen med eiendom er anslått til å ha en verdi på ca. kr.3 mill.

Salgsinntektene er ikke disponert i økonomiplanen. Flyttingen av kommunalteknisk avdeling er finansiert tidligere, slik at salgssummen må kunne betraktes som frie midler.

Eiendomsgrensene på tomte er sammensatte og urasjonelle. Før en overdragelse til ny eier kan finne sted, må det derfor foretas en gjennomgang, opprydning og avklaring av grenselinjer.

Vurdering av saken:

Den aktuelle eiendommene representerer en viktig tomt i den framtidige utviklingen av Ås sentrum. For Ås kommune er det vesentlig at områdene fylles med funksjoner som bidrar til god sentrumsutvikling med proporsjoner og estetikk som trygger et stimulerende helhetlig miljø. Lagerbygningstomta anses som en verdifull sentrums-tomt og bør benyttes til utbyggingsformål, og ikke beslaglegges til for eksempel parkering. Et eventuelt utvidet parkeringsbehov i forhold til jernbanen bør søkes løst ved en komprimering av dagens arealer fremfor videre utbredelse på verdifulle kjernearealer i sentrum.

Bygningens utforming og kvaliteter skal ivaretas gjennom reguleringsplanen og byggsaksbehandling. Lagerhallen som har gitt rom for virksomheten til kommunalteknisk avdeling er regulert til forretninger og kontorlokaler. En slik realisering vil etter rådmannens skjønn bidra til et vesentlig bedre sentrumsmiljø enn dagens bruk. Gjeldende regulering anses som et godt styringsredskap. Men det er vesentlig at salget sikrer at eksisterende bygning rives, slik at kommunen ikke risikerer at dagens virksomhet videreføres med en annen driver.

Vurdering av eventuelle økonomiske konsekvenser:

I økonomiplanen er det ikke budsjettert med inntekter fra salg av lagerhallen. Salgssummen er derfor å betrakte som frie midler. Rådmannen vil komme tilbake med forslag til disponering ved budsjettregulering etter 2. tertial.

Konklusjon med begrunnelse:

Salget av lagerhallen gjennomføres snarest mulig. Det er en forutsetning for kjøpet at lagerbygningen rives snarest mulig etter kjøpet og at tomta ryddes. Eiendommen utnyttes i samsvar med reguleringsplan og bestemmelser.

F-sak 36/10
ÅS KULTURHUS - FREMTIDIG BRUK

Saksbehandler: Alexander Krohg Plur	Arkivnr: D12	Saknr.: 10/1778
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Formannskapet	36/10	16.06.2010

Rådmannens innstilling:

1. Kulturhusrapporten og dette saksfremlegget legges til grunn for utarbeidelse av en drifts- og aktivitetsplan for bygningen fra og med 01.01.2011.
Planen legges fram for formannskapet så snart det er praktisk mulig.
2. Rådmannen søker å innarbeide følgende ressurser til kulturhuset i forslag til økonomiplan 2011-2014:
 1. 1,7 nye stillinger
 2. Det som må tilføres driftsbudsjettet (stipulert inntekt kr 1.000.000): kr 400.000,-
 3. Investeringsbudsjett på kr 610.000,-
3. Rådmannen går i dialog med interessegruppen "Fire fra Ås" med sikte på å avklare og konkretisere betingelser og muligheter for et samarbeid i lys av de behov som beskrives i rapporten. På bakgrunn av dette legges ny sak fram i september.
I forbindelse med dette arbeidet etableres også en dialog med Ås kulturforum for å sikre at kulturlivets synspunkter på utviklingen av kulturhuset blir hørt.

Rådmannen i Ås, 10.06.2010

Per A. Kierulf

Tidligere politisk behandling:

Hovedutvalg for oppvekst og kultur, orienteringssak

Avgjørelsesmyndighet:

Formannskapet

Behandlingsrekkefølge:

Formannskapet

Vedlegg som følger saken trykt:

Kulturhusrapporten 2010

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

- 1 Prosjektplan til prosjektgruppen
- 2 Oppsummering av kulturhusrapporten 2007
- 3 Behovsundersøkelse kulturlivet 2010
- 4 Innspill/tilbud fra interessegruppen "Fire fra Ås"
- 5 Brev fra Frivilligsentralen

Utskrift av saken sendes til:

Ingen

SAKSUTREDNING:**Fakta i saken:**Historikk

På bakgrunn av formannskapets vedtak 22.06.04 (vedr oppstart av Åsgård prosjektet) og 22.03.06 (fremtidig bruk av kinolokalet) ble det vedtatt å nedsette en administrativ arbeidsgruppe som i løpet av 2006/07 utarbeidet en kulturhusrapport. Denne kom til politisk behandling våren 2007.

Vedtak fra formannskapet 11.04.2007, F-sak 18/07:

Med utgangspunkt i sluttrapport "Framtidig bruk av Ås kulturhus inkl. kinolokalet" datert 8/3-07, settes det i verk følgende tiltak:

- 1. Konkretisere kortsiktige tiltak som kan øke aktiviteten i kulturhuset. Tiltakenes praktiske og økonomiske forutsetninger fremmes som egen sak som også foreslår hvordan kostnadene skal dekkes. Saken fremmes senest innen oktober 2007.*
- 2. Et forprosjekt skal konkretisere hvilke kulturaktiviteter Kulturhuset skal benyttes til og hvordan arealene da skal utnyttes, Kostnader til forprosjektet skal innarbeides i budsjett 2008.*
- 3. Administrasjonen legger fram en egen sak om framtidig arealbehov for servicetorg og evt. andre kommunale funksjoner.*

Framtidig utvikling av kulturhuset avhang i stor grad av om en kunne få brannsikret bygget, og ved behandlingen av budsjett og handlingsprogram for 2008–2011 ble det ut fra brannvesenets pålegg satt av 3 mill. kroner til brannsikringen av bygget i 2008. Dette viste seg å være alt for lite, og saken kom opp til ny behandling ved budsjettbehandlingen for 2009 med følgende vedtak:

Brannvesenet har gitt pålegg om brannsikring av bygget. En løsning for å tilfredsstillе brannforskriftene kan være å bygge en seksjoneringsvegg mellom kinoen og resten av bygget. Videre må rømningsveiene sikres. For at 2. etasje kan forbli en branncelle, og slik beholde det åpne inntrykket, må den sprinkles. Dette vil medføre omfattende arbeid som ny himling, nytt ventilasjonsanlegg, nytt el-anlegg, tele, automatisering m.m. Dette representerer ingen totalrehabilitering, men nødvendig brannsikring og kun den rehabilitering som brannsikringsarbeidet fører med seg. Arbeidet er kalkulert til 17 mill kroner. Rådmannen har ikke funnet mulighet til å innarbeide dette i investeringsbudsjettet.

I februar 2009 ble det ytterligere begrensninger i muligheten for bruk av bygget etter at vannskader oppsto da ventilasjonsaggregater sprang lekk. Bruk av tilskuddsmidler i kommunene gjennom regjeringens tiltakspakke som følge av finanskrisen ble politisk behandlet i februar 2009 og prioritert til den nødvendige rehabiliteringen av kulturhuset. Supplert med kommunale investeringsmidler ga dette mulighet til å sette i gang arbeidet som etter planen skal ferdigstilles i løpet av 2010.

Etablering av nytt prosjekt

Prosjektet "Bruk og drift av kulturhuset – en anbefaling" ble etablert 12. januar 2010 på bakgrunn av kommunestyrets vedtatte HP 2010-2013 s.22, 32, 42, 43 og 44, vedtak knyttet til bruk av regjeringens tiltakspakke våren 2009, vedtak knyttet til kjøkkenløsning høsten 2009 og vedtak om digitalisering av kino. Prosjektet fikk sluttdato 1. mai 2010.

De viktigste grunnene for gjennomføring av prosjektet er:

- Det er ikke vedtatt hvilken funksjon kinosalen skal ha etter at kinodriften ble nedlagt.
- Det er ikke avklart hvordan huset skal driftes etter at restauratøren sa opp og virksomheten opphørte.
- Det er ikke avklart driftsopplegg for kjøkkenet.
- Det er ikke avklart om/evnt. hvilke funksjoner som skal inn i kulturhuset

Forutsetninger for prosjektet var at både eiendomsavdelingen og kultur må ha eierskap til rapporten, og at man forholder seg til bygningen slik den står, og ikke legger opp til omfattende ombygginger.

Organiseringen av arbeidet

Oppdragsgiver er utfra handlingsprogrammet kommunestyret, og rådmannens ledergruppe har vært styringsgruppe.

Prosjektgruppen består av:

- Alexander Krohg Plur, rektor kulturskolen, prosjektleder
- Arne Hågensen, kulturkonsulent
- Ståle Martinsen, driftssjef Moer sykehjem
- Arnt Øybekk, teknisk sjef
- Anne Mari Hojem Borge, hovedvernombud

Prosjektgruppen har avholdt 13 egne møter og ca 15 møter og samtaler med ulike referansepersoner og interessenter. Prosjektgruppen leverte sin rapport 19.mai 2010. Prosjektgruppen har utformet sine forslag i rapporten i lys av den pressede økonomiske situasjonen i kommunen.

Målsetninger

Målet er at prosjektarbeidet skal føre til at huset fylles med aktiviteter og at man finner en god driftsform for hele huset. Herunder også en skisse til driftsbudsjett og investeringsprogram.

Målet for rapporten er at den omhandler og gir anbefalinger om:

1. Oppsummering av "kulturhusrapporten"

Hva var vesentlige konklusjoner?

Hva er relevant pr. i dag?

Hva er uaktuelt?

Hva må vi ta med oss videre?

2. Skissemessig beskrivelse av "drømmen om kulturhuset"

Prosjektgruppen har vurdert hvilke funksjoner som bør inn i huset, og beskriver og anbefaler ønsket/mulig virksomhet i vestibylen/kantina som er knyttet til aktiviteten i

- Kinosalen,
- Biblioteket

- Resten av huset

Prosjektgruppen har også en anbefaling ifht. en praktisk løsning på kantinedrift kontra annen virksomhet, forsøkt å avklare utnyttelse av fristilte arealer i underetasjen, Frivilligsentralens muligheter for lokalisering i bygningen samt konkretisere aktuelle virksomheter og arrangementer i kinosalen.

3. Beskrive budsjettforutsetninger (antall aktiviteter, brukstid og nødvendig husleie)

Herunder skulle prosjektet sammenlikne brukstid og driftskostnader ifht. for eksempel Kolben, Rådhussteateret etc.

Rapporten skulle også si noe om hvilke områder vårt kulturhus vil være i konkurranse med tilsvarende virksomhet i Follo, og på hvilke områder vil vi tilby lokaler ingen andre har.

Nødvendig kommunal ressursbruk (innsats) konkretiseres, og nødvendige investeringsbehov avklares.

Nåværende virksomheter/funksjoner og fremtidig drift

Biblioteket

Det er et mål i kommuneplanen å videreutvikle biblioteket til en sentral møteplass i tråd med forventningene innbyggerne har til et moderne folkebibliotek. Biblioteket er en hovedvirksomhet i et kulturhus, og er i dag den fremste kulturformidleren vi har i huset med et stort antall besøkende. Biblioteket vil også i fremtiden være en av kjernevirksomhetene i kulturhuset. I forbindelse med at ventilasjonsanlegget nå flyttes over tak under rehabiliteringen frigjøres det lokaler i forbindelse med bibliotekets underetasje. Disse anbefales tillagt biblioteket for at de skal kunne utvide sin barne- og ungdomsavdeling.

For å kunne utøve sin formidlingstjeneste på en akseptabel måte trenger lokalhistorisk arkiv bedre og større lokaler enn de i dag leier eksternt. Ved en samlokalisering med kontorplass i biblioteket og arkiv i kjelleren vil man oppnå bedre tilgjengelighet og arbeidsforhold, samt muligheten for felles faglig utbytte.

Tilrettelegging for utvidelse av biblioteket og Lokalhistorisk arkiv rommes innenfor pågående byggeprosjekt.

Møte-, kursvirksomhet og sosiale tilstelninger

Møtevirksomheten i kulturhuset har tradisjonelt begrenset seg til byggets andre etasje, fordelt på de fire saler/rom en har hatt til disposisjon der.

Tallgrunnlag fra 2006 (det siste året med ordinær drift) viser at 2. etasjen hadde ca. 425 utleieforhold. Hoveddelen av dette var kommunens egen bruk til administrative- og politiske møter med (ca 60%). Mesteparten av bruken av lokalene i andre etasje var tradisjonell møtevirksomhet. Resten var diverse kulturarrangementer og sosiale tilstelninger.

Underetasjen ("Eldresenteret") brukes også til møter og andre arrangementer når ikke eldresenteret disponerer det. Den skiller seg fra de andre utleielokalene ved at det er kjøkkenfasiliteter tilgjengelig for leietakerne.

Ved å legge til rette for at scenen i kinoteateret kan brukes til mer enn film vil det åpne seg muligheter for å benytte også denne salen til seminarer, konferanser og

møter. Omleggingen til digital kino vil gi eksepsjonelt gode visningsforhold for alle digitale medier i salen. Interesse fra potensielle leietakere på dette området er allerede registrert, blant andre fra UMB.

Det er et behov for lokaler til det en kan kalle sosiale tilstelninger - et samfunnshus for hele kommunen, og spesielt for de sentrale delene av Ås. Begrepet omfatter ulike arrangementer i offentlig og privat regi, markeringer av begivenheter i forskjellige livsfaser fra dåp til begravelse: fødselsdager, minnesamvær, konfirmasjon og lignende. Det er hovedsakelig lokalene i 2.etasje og underetasjen som har vært brukt til dette.

Både tidligere og nylige kartlegginger har vist at det er et mangfoldig behov for å leie lokaler i kulturhuset til møter, konferanser og sosiale tilstelninger, og potensialet for dette er nok enda større enn de siste årenes drift har vist. Betingelsen som alle potensielle leietakere påpeker er at servicenivået må forbedres betraktelig for å forsvare at det tas betalt for utleie. Det forventes at lokalene oppleves som presentable, samt at det i tillegg vil være muligheter til å bestille service som matservering og tilrettelegging, ut fra leietakerens behov og ønsker. Hvis lokalene fremstår som attraktive med god service er det et godt potensiale for leieinntekter på dette området. Ved en helhetlig drift med god service av alle tilgjengelige lokaler i huset kan man også markedsføre seg som et attraktivt sted å arrangere større konferanser og seminarer.

I og med at romplanen er forutsatt beholdt som i dag er det mulig å markedsføre seg som et attraktivt møte-/konferanselokale. Forutsetningen er at det finnes gode løsninger på driftsledelse og servicefunksjoner som kan møte leietakeres forventninger. Enten må man legge til rette for at en restauratør kan drive lokalene og stå ansvarlig for de praktiske sidene av utleien (som tidligere), eller så må det ansettes en utleieansvarlig på ca 50% stilling i tillegg til kulturhuslederen.

Mht investeringer så er det ikke store behov i tillegg til det som nå gjøres i byggeprosjektet (nye toaletter, ny belysning, brannsikring). Det som evt bør gjøres hvis det ikke rommes av pågående prosjekt er rehabilitering av gulvene i 2. etasje. Kostnad ca kr 300.000.

Eldresenteret

Eldresenteret har lange tradisjoner som leietakere i kulturhuset, og har en fordelaktig leieavtale som innebærer eksklusiv disponering av noen arealer til verksted og kontor, mens salen og kjøkkenet brukes på avsatte dager/tider. I tillegg til å disponere lokalene gratis får eldresenteret et årlig kommunalt tilskudd.

Det at det er tilgang på kjøkken/dekketøy gjør at salen i underetasjen er attraktivt for brukergrupper som selv ønsker å stå for servering ved møter og arrangementer. Det vil være spesielt viktig å opprettholde en utleievirksomhet i disse lokalene dersom øvrige lokaler i bygget får en form og drift som utelukker selvservering.

Eldresentret har ca 350 brukere, og er åpent på mandag, tirsdag og torsdag. På mandagene ligger et vanlig besøk på 80 -100 personer. Sentret opplyser at de har for liten plass. Primært ønsker de å finne lokaler utenfor kulturhuset, men dette er vanskelig av økonomiske årsaker. Alternativet er at de leier ytterligere lokaler i kulturhuset ved behov.

Hvis avtalen med eldresenteret videreføres vil driften av disse lokalene bli som i dag. Dersom lokalene fristilles vil de kunne innbringe økede leieinntekter fra både faste og tilfeldige leietakere.

Det legges til grunn at det ikke er behov for ytterligere investeringer i disse lokalene.

Kjøkkenet

I forbindelse med pågående rehabiliteringsprosjekt ble det diskutert om kjøkkenet skulle opprettholdes som et produksjonskjøkken, eller om man kun skulle bygge et mottakskjøkken og basere serveringen i huset på at maten lages av kjøkkenet på Moer sykehjem, Studentsamskipnaden eller andre. Ettersom det har vært usikkert hvilket behov man vil ha i fremtiden er det vedtatt at kjøkkenet skal tilrettelegges som produksjonskjøkken, men at det foreløpig ikke skal innredes som det.

Inntil sommeren 2007 hadde byggets 2. etasje en restauratør som fylte serveringsbehovet i huset i tillegg til å drive cateringvirksomhet. I perioden etter at denne avtalen opphørte har kulturhuset fått matleveranser fra Studentsamskipnaden. En viktig erfaring fra denne perioden er at det ikke er nok å få mat levert. Huset trenger at noen har ansvar for en kjernefunksjon som i tillegg til å dekke behov knyttet til matleveranse også kan bidra mht rigging og tilrettelegging knyttet til aktiviteten i huset. Den relativt improviserte og mangelfulle løsningen på driften av huset siden sommeren 2007 er blitt opplevd svært utilfredsstillende for alle brukere.

Dersom kinoteateret og vestibylen får en langt større virksomhet med et tilhørende serveringsbehov er det mange argumenter for at man bør se det totale behovet for kjøkkendrift i huset under ett. Det er ansett som nødvendig at ekstern leietaker/restauratør har ansvaret for all serveringen i både 1. og 2. etasje og eventuell uteservering ettersom kjøkkenet og lagerplass i 1. etasje er for lite og vanskelig å utvide til å fungere som en selvstendig driftsenhet. Tilrettelegging og oppfølging av utleie bør være en del av avtalen med restauratøren for mest mulig optimal oppfølging av leietakerne. Ved å ha én aktør som får ansvar for serveringen på kulturhuset vil det gi stordriftfordeler i tillegg til eventuell cateringvirksomhet, og man kan få en leieavtale som gir kommunen inntekter. Det er viktig at den man inngår avtale med har et tett samarbeid med kulturhusleder slik at kulturhuset drives etter hensikten. En slik løsning vil kreve at kjøkkenet utrustes som et produksjonskjøkken.

Dersom det likevel inngås avtaler med ulike aktører om servering i forskjellige deler av huset, må man finne løsninger som sikrer de viktige serverings- og oppfølgingsfunksjonene for 2. etasje både på dag- og kveldstid hele uken.

Dekketøy og utstyr til kjøkkenet vil gi ca kr 250.000 i investeringskostnader. Ut fra dette er rådmannens vurdering at det bør legges til rette for produksjonskjøkkenet.

Kantine

Dagens ordning med kantine i kulturhuset har vært vellykket, og har gitt en årlig inntekt på ca kr 260.000. Det er ønskelig at kantinevirksomheten videreføres. Lokalisering i vestibylen som i dag er god, og det anses vanskelig å finne alternative lokaliseringer. Dagens ordning med at Moer sykehjem produserer og selger en enkel meny fungerer bra, men hvis kantinedriften knyttes til en restauratør kan et kantine/kafétilbud bli mer attraktivt og tiltrekkende også for andre kunder enn kommunens ansatte.

Drift av kantine og kafé i kulturhuset har sannsynligvis et potensial på flere ganger dagens inntekt.

Kino og andre kulturelle uttrykk

Fra kulturhuset ble ferdig bygget i 1970 ble det drevet kino i kommunal regi helt fram til midten av nittitallet kombinert med annen scenisk virksomhet som teater og konserter. Etter dette ble det forsøkt forskjellige private løsninger for kinodrift. Flytting av filmlerretet og installasjon av nytt anlegg for kinolyd gjorde det umulig å bruke scenen til annet enn film. En situasjon som har vart frem til i dag. Den private kinodriften ble avsluttet i mars 2005 da daværende aktør gikk konkurs. Det har senere vært gjort forsøk med å etablere kinodrift i salen uten at dette har blitt konkretisert og iverksatt. På grunn av brannforskriftene, manglende løsninger for fleksibel bruk og manglende utstyr har kinoteateret stått nærmest ubrukt de senere årene. Det er bare Ås filmklubb som har hatt en viss kontinuitet i sitt tilbud, og har drevet visninger av film på dispensasjon fra brannvesenet. Utstyret har forfalt og det elektriske anlegget har blitt direkte brannfarlig. Befolkningen og kulturlivet har savnet en viktig kulturarena.

I kulturhusrapporten fra 2007 ble det konkludert med at kinodrift først ville være aktuelt når det ble etablert digital visning. Kombinasjon mellom kinodrift og scenebruk ble ikke anbefalt, men det ble derimot vurdert en ombygging av kinoteateret til å inneholde to mindre kinolokaler og en mindre Black box scene til andre kulturformål. Denne løsningen ses nå som uaktuell både fordi det ville innebære uralistisk store investeringer, og dessuten fordi vi oppfatter at kulturlivet uttrykker et stort behov for den store salen som fremvisningsarena.

Thalia Teater henvendte seg i 2007 til Ås kommune med ønske om å benytte kinosalen/scenen til teaterformål. Det var snakk om øvingsscene, teatervisninger og muligheter for lokalmiljøet til å benytte scenen. Dette var i tråd med tidligere politiske ønsker om å etablere ny bruk av huset etter at kinoen ble nedlagt. Dette strandet da Thalia teater ikke aksepterte at de måtte betale de nødvendige investeringene i branntekniske tiltak for at lokalet skulle kunne tas i bruk.

Høsten 2009 ble det vedtatt å investere i digitalt utstyr for visning av kinofilm og andre digitale medier. Dette er gjort mulig ved at bransjeorganisasjonen FILM&KINO tilbød en finansiering av dette som var gunstig. Dette innebærer at en vil få ny film raskere enn tidligere, og dermed redusere de store kinoenes konkurransefortrinn. Det analoge utstyret beholdes. Dette muliggjør visning av "gammel" film – noe som kan være aktuelt f.eks. for filmklubben. For å kunne være med på det systemet som bransjeorganet presenterer betinger det at det er ordinær kinodrift i lokalet. Dette krever et minimum på 50 (digitale) visninger pr. år.

Det kan være vanskelig å bedømme hva digital visning av film vil innebære for en kino i Ås - bortsett fra at alle kinoer vil stille likt i forhold til premieredato. Dette innebærer at mindre kinoer vil kunne få en større andel av den totale omsetningen enn det som er tilfelle i dag. Vi vet at film er ferskvare, og at de mest populære filmene hvert år står for en forholdsmessig stor del av den totale omsetningen.

Ut fra det prosjektgruppen har innhentet av informasjon fra en rekke kinoer ligger det gjennomsnittlige kinobesøket på mellom 20 og 44 personer per visning. Det vi kan se av dette er at kinodrift ikke vil være den motor for driften av salen og heller ikke av den viktighet som det ble lagt opp til i kulturhusrapporten fra 2007.

I fremtiden kan en se for seg en kombinasjonsdrift i salen mellom filmvisning og bruk av scenen til forskjellige andre kulturuttrykk, samt til møter, seminarer og konferanser. Det må gis plass til både profesjonelle aktiviteter, fritidskulturlivet og kommunens eget behov (kulturskolen, grunnskolene, seminarer etc).

Takket være prosjektmidler fra Kunnskapsdepartementet til kulturskolen er det allerede på plass en løsning for heving/senking av kinolerretet som gjør at salen kan brukes kombinert som kino-/foredragssal og scene. Videre er scenebelysningen fornyet og forbedret til et profesjonelt nivå ved hjelp av midler gjennom Ås kulturforum. Ytterligere investeringer i for eksempel bevegelige lyskastere trengs for å komme opp på dagens krav til utstyr. Et forsterker-/høytaleranlegg som er delvis finansiert av Ås kulturforum må restfinansieres og installeres for å kunne bruke salen som konsertarena.

I tillegg til en kulturhusleder er det nødvendig å ansette personer med kompetanse på teknisk drift av lyd og lys. Disse leies av leietakerne i forhold til det som er behovet for hvert enkelt arrangement. Det bør fastsettes differensierte leiepriser på salen, avhengig av om leietakerne er profesjonelle eller amatører, om det foregår innøving eller fremvisning og om publikumsarrangementer har inngangspenger eller ikke. Teknisk bistand bør prissettes i forhold til bruk.

Ettersom en fornuftig økonomisk drift av salen forutsetter en kombinasjonsbruk krever dette en bevissthet knyttet til prioriteringer, og fast styring av bruken. Lørdager og søndager er f.eks viktige dager for visning av film, men er også viktige for de som har noe å vise fra scenen.

Prosjektgruppen mener at det kan være den mest fornuftige løsningen at kommunen har det overordnede ansvar for drift og koordinering av scenen på samme måte som kinoen. Det kan likevel være et alternativ å inngå et samarbeid med private aktører om en profesjonell drift av scene og serveringsvirksomhet i vestibylen og for resten av huset.

Uten store kostnader kan også Store sal i 2. etasje tilrettelegges som en scene 2 for ulike kulturarrangementer.

Ved bygging av ny rømningsvei der nåværende toaletter i vestibylen befinner seg i dag vil kinoteateret igjen være åpent for ordinær bruk fra 2011. I pågående rehabiliteringsprosjekt dekkes også sprinkling/brannsikring av kinoteateret, ny salsbelysning, fremlegging av mer strøm til scenen og igangsetting av det gamle ventilasjonsanlegget. En generell oppgradering av standarden dekkes ikke av pågående byggeprosjekt dette må ses på i et lengre perspektiv.

Garderobes og lagerplass i kjelleren trenger en oppussing, men er ellers i bra forfatning. I forbindelse med tilrettelegginger av nye rømningsveier i kjelleren etableres det verksted og prøvescene.

Investeringer som er nødvendige for å komme i gang med virksomheten i kinoteateret i 2011 er en oppussing og tilrettelegging av garderobe- og lagerforholdene i kjelleren til ca kr 100.000, og en mobil publikumsgarderobe til ca 40.000. Ut over dette må det påregnes tilpasningskostnader i forbindelse med omlegging til digital kino. Anslagsvis kr 300.000.

Vestibylene

Et serveringstilbud og publikumsaktiviteter i kulturhusets vestibyleområde (ca 300 m²) vil fungere som et hjerte i et levende kulturhus, og er avgjørende for at huset også skal kunne ha en stimulerende og samlende virkning for Ås sentrum.

Prosjektgruppen mener at serveringstilbudet i vestibylene bør være slik at det er kafé på dagtid som også ivaretar behovet for et kantinetilbud for ansatte i Ås kommune og NAV. Vestibylene vil også kunne fungere som "lesesal" og publikumsarealer for biblioteket. På kveldstid og i helger er det ønskelig med bar/spisested inkludert uteservering som kan bli et samlingssted for befolkningen utenom de arrangementer som er på kulturhuset. Det kan også arrangeres egne kulturarrangementer som konserter (f.eks jazzklubb), foredrag, stand-up etc.

Vestibyleområdet vil være et vrimleareale for de som skal på kino eller andre arrangementer i kinosalen. Serveringstilbudet må ivareta dette på en god måte, og arrangementer i vestibyle og kinoteater må koordineres..

Det ligger noen begrensninger i forhold til en separat serveringsvirksomhet i første etasje ettersom kjøkkenet er lite og plass til kjøling og lager er svært begrenset. En eventuell utvidelse av disse funksjonene vil være vanskelig og kostnadskrevende. Rådmannen anser derfor at man bør bestrebe seg på å få til en avtale med samme restauratør for begge etasjer slik at samdrift er mulig.

Det er to eksterne interessenter som har tatt kontakt med kommunen vedrørende en kombinasjon av serveringsvirksomhet og kulturvirksomhet i huset med utgangspunkt i vestibylearealene: Personer bak det tidligere Texas-initiativet på Ås stasjon, og en gruppe ressurspersoner fra Ås som kaller seg "Fire fra Ås". Det må vurderes i hvilken grad disse og eventuelt andre interessenter kan passe inn i det konseptet som er det beste for kulturhuset som helhet.

Det er ikke tegnet inn egne garderober for gjester til kinoteateret så det må løses med fleksible ordninger som går på hjul og trilles frem ved behov i vestibylene.

Ut over arbeid som utføres i rehabiliteringsprosjektet er det behov for å investere i nye kantinemøbler til ca kr 200.000.

Frivilligsentralen

Frivilligsentralen har ikke tilhold i bygget i dag, men har i Skoleveien 3 likevel en sentral beliggenhet. Erfaring viser at formidling av frivillig innsats på alle områder øker når sentralen ligger sentralt og der folk er. Frivilligsentralen ønsker seg inn i kulturhuset, og har behov for to kontorplasser, møterom og mulighet for en samlingsarena.

Slik romplanen for kulturhuset er i dag er det kun ett lite rom i 2. etasje som er egnet som fast kontorplass i kulturhuset ut over det som allerede er belagt. Dette rommet ligger utilgjengelig til for publikum og er nødvendig å bruke til en driftsleder for huset. Hvis Frivilligsentralen skal ha kontorplasser i kulturhuset er det noen alternativer som alle har negative konsekvenser for andre virksomheter i huset: 1) Lille sal i 2. etasje kan bygges om til kontorer. Dette lokalet vurderes som et av de mest attraktive utleieobjektene til møtevirksomhet. 2) Det legges til rette for kontorplasser i biblioteket. Biblioteket er allerede svært presset på plass, og det er allerede foreslått at Lokalhistorisk arkiv skal integreres der. 3) Det etableres et kontor i vestibylene foran nåværende toaletter. Hverken arkitekten eller prosjektgruppen anbefaler denne

løsningen. Det vil begrense nødvendig vringleareale, samtidig som bruk av vestibylen og uteområdet som serverings- og konsertsted vil utelukke et kontor.

Frivilligsentralens behov for møterom og samlingsarena kan imidlertid dekkes ved sambruk av kulturhuset lokaler.

Kulturskolen

I dag har kulturskolen godt tilrettelagte undervisningslokaler for musikk, billedkunst og film for sine ca 700 elever. Dette er ikke tilfelle for dans og teater der uegnede lokaler begrenser kvaliteten på undervisningstilbudet. Ved en viss utstyrmessig tilpasning vil lokalene i 2. etasje og selve scenen i kinoteateret kunne egne seg som undervisningslokaler for de klassene som behøver det mest.

I tillegg til selve undervisningen trenger kulturskolen kinoteateret og Store sal til elevkonserter, prosjekter og ulike andre fremvisninger som ikke kan holdes i Festsalen av plassmessige og akustiske grunner (4-6 ganger per år).

Med støtte fra Kunnskapsdepartementet har kulturskolen etablert *Ås Internasjonale Kultursenter* i samarbeid med Bjørnebekk asylmottak, voksenopplæringen og frivillige organisasjoner. Senteret vil ha behov for å benytte ulike lokaler i kulturhuset til forskjellige kulturformål med et flerkulturelt utgangspunkt.

Kulturlivet i Ås – Ås kulturforum

Ås har et bredt og mangefasettert fritidskulturliv som aldersmessig strekker seg fra tilbud til nyfødte til pensjonister. En rekke profesjonelle utøvere er også bosatt i Ås, og ønsker å bidra mer for lokalsamfunnet. Etter en interimperiode på ca ett år ble Ås kulturforum formelt stiftet som et samarbeidsforum og talerør for kulturlivet i Ås. Kommunen bidrar med sekretariatshjelp.

Et stort antall lag, organisasjoner og enkeltpersoner fra alle deler av kommunen har knyttet seg til forumet, og har prioritert at en gjenåpning av kulturhuset og kinoteateret er den viktigste arbeidsoppgaven. Forumet har allerede skaffet kr 150.000 i prosjektmidler for opprustning av lys- og lydanlegg i kinoteateret, slik at kulturlivet skal få en egnet arena i kommunen.

Ås kulturforum gjennomførte også en større behovsundersøkelse for prosjektgruppen i forbindelse med kulturhusrapporten 2010. Kulturforumet ønsker ikke å ta på seg faste driftsoppgaver for Ås kulturhus, men ønsker å være en aktør og arrangør knyttet til en del arrangementer. Ås kulturform vil være et koordinerende og tilretteleggende organ for at kulturlivet skal få glede av kulturhuset som arena. De ønsker også å bidra til å bygge opp teknisk kompetanse på lyd og lys.

Driftsoppgaver/personell

For å lykkes med ambisjonene om å få en helhetlig drift og en mangfoldig virksomhet i huset er det avgjørende at det settes av stillingsressurser til å dekke tre hovedområder av driften:

1. En kulturhusleder med helhetlig driftsansvar inkludert kinodrift, annen kulturvirksomhet og et koordinerende ansvar i huset
2. En ansvarlig for de praktiske sidene av utleie: Tilrettelegging, oppfølging, servering med mer. Bør kombineres med kjøkkendrift hvis mulig.
3. Kompetent teknisk personale.

Renhold og vedlikehold ligger under eiendomsavdelingens ansvarsområde og budsjett som for øvrige virksomheter.

Hvis kommunen inngår avtale med andre aktører om driftsansvar for deler av virksomheten i kulturhuset må fortsatt den helhetlige koordineringen gjøres av kulturhuslederen.

Ut fra sammenlikninger med driften ved de andre kulturhusene i Follo og andre steder har prosjektgruppen anbefalt at det ansettes i til sammen 270% stillinger i funksjonene kulturhusleder, praktisk tilrettelegging/oppfølging, teknisk personell og billettsalg. Den stillingsressursen som er avsatt i budsjettet for 2011 er en 50% stilling som kulturhusleder, så avstanden mellom det budsjettmessige utgangspunktet og anbefalt nivå er stor.

Økonomi

Rapporten viser at det ut fra praksisen i nabokommunene og det vi vet om fremtiden for kulturhuset i Ås er rimelig å anta at Ås kommune må påregne en årlig netto driftsutgift på kr 1.000.000 - 2.000.000. Dette er hovedsaklig knyttet til lønnskostnader. Beløpet avhenger selvfølgelig av i hvilken grad man lykkes med utleievirksomheten og besøk på egne arrangementer. I tillegg avhenger det av om kommunen skal drive all aktivitet selv, eller om man inngår avtaler med andre aktører om hele eller deler av driften.

Inntekter

Ut fra tidligere erfaringer og forsiktige anslag mener prosjektgruppen at inntekspotensialet for kulturhuset er på ca 1,5mill.kr. I tillegg kommer en beregnet fordel ved intern utleie på ca kr 500.000.

Driftsutgifter

Årlige driftsutgifter beregnes til ca 2 380 000 (inkludert 270% stillinger) foruten renhold og vedlikehold. Netto driftsutgifter vil i forhold til dette bli ca 880.000.

Kostnadene for renhold av hele huset kommer på ca kr 900.000 hvis kommunen skal ha ansvaret for hele bygget. I dag brukes ca kr 550.000 på renhold i huset, så full drift av huset vil gi en merkostnad på kr 350.000 til renhold. Tidligere har restauratøren i 2. etasje hatt ansvaret for renhold av denne etasjen. Hvis denne ordningen videreføres vil kommunen ha en merkostnad på renhold på ca 50.000 i året.

Vedlikehold på bygget anslås til en kostnad på 750.000 per år.

Anslag utgifter (uten bibliotek/lokalhistorisk arkiv, renhold og vaktmester/vedlikehold)	
Kulturhusleder 100% stilling	500.000
Praktisk tilrettelegging og oppfølging av utleie (hvis dette ikke kan legges til en restauratør) 50% st	200.000
Teknisk personale 2x 50% stillinger	500.000
Billettsalg/konsulent 20% stilling	80.000
Innleie av kompetanse	200.000
Markedsføring/informasjon	400.000
Materiell/utstyr	200.000
Produksjonsutgifter	300.000
Sum utgifter	2.380.000
Anslag netto utgift (-kr 1.500.000 i inntekter)	880.000

Her tas det alle mulige forbehold ut fra usikkerhet mht driftsmodell og aktivitetsnivå.

Hvor mye driftskostnader som må investeres er avhengig av ønsket nivå på tilbudet. Ved lavere bemanning vil driften og kulturtilbudet bli tilsvarende redusert. Det samme gjelder inntekspotensialet.

Investeringer

Investeringer som behøves på kort og lang sikt i tillegg til pågående rehabiliteringsprosjekt anslås i rapporten. Dette er investeringer som er nødvendige for å kunne drive utleievirksomhet til full pris:

Kort sikt – Må innarbeides i budsjettet for 2011

Kinoteateret - Oppussing/innredning garderober og lager kjeller under scenen	50.000
Kinoteateret - Skifte gulvbelegg utgang/rømningsvei nede + siderom/garderobe	20.000
Kinoteateret - Bygging av scene over gjenværende scenetrapp + ny mobil trappeløsning	30.000
Kinoteateret - Innkjøp og tilrettelegging av mobil garderobeløsning	40.000
Kjøkken - Dekketøy og utstyr	250.000
2. etasje - Rehabilitering av gulv	300.000
Vestibyle – Inventar	200.000
Kino – Utgifter installasjon og tilrettelegging digital kino (avhenger av valg av standard)	300.000
Sum investeringer 2011	1.190.000

Lengre sikt – Nødvendige investeringer i prioritert rekkefølge budsjett 2012-2014

1	Nytt lydanlegg for konserter etc (delvis finansiert av Ås kulturforum)	200.000
2	Ny inndekning til scenen (scenetepper)	200.000
3	Gjøre justeringer av vinkler på vegger i salen for å hindre ekkovirkning	100.000
4	Utskiftning av seter og tepper/gulvbelegg	2.250.000
5	Supplering/fornyning av lysutstyr scenen	100.000
6	Installasjon av løsninger for å variere etterklangstid i kinoteateret (for akustisk mus)	400.000
7	Forbedring av ventilasjon i kinoteateret	1.000.000
	Sum investeringer 2012-2014	4.250.000

Hvis man går inn for en avtale med eksterne mht drift kan dette gi økede behov for investeringer både på kort og lengre sikt.

Leiepriser

Det anbefales at Ås kulturhus følger samme differensierte leiepriser som Rådhuseteateret i Ski (se rapporten) for utleie av kinoteateret og vestibylen. For øvrige lokaler foreslås stort sett de samme prisene som gjelder i dag. Ettersom kulturhuset i utgangspunktet ikke vil ha den samme standarden som Rådhuseteateret foreslås det en prosentvis reduksjon av leieprisene inntil man har fått rustet opp lokaler, utstyr og service til tilsvarende nivå.

Henvendelser

Fire fra Ås

Flere interessegrupper har kontaktet rådmannen i forbindelse med utviklingen av Ås kulturhus. En av disse, "Fire fra Ås", har uoppfordret sendt inn et tilbud om samarbeid om drift av deler av kulturhusets virksomhet, og har presentert dette for rådmannens ledergruppe og formannskapet. De fire er: Ole Petter Berger (53), Bjørn Heiseldal (52), Per Olav Skjervold (54) og Magnus Ulvik (30). Prosjektgruppen ble bedt om å ta forslaget med i sine vurderinger. Forslaget fra "Fire fra Ås" innebærer et ønske om at det settes i gang en utredning av et samarbeid om drift av et profesjonelt kulturtilbud i kulturhuset og oppstart fra 2011.

Kortfattet inneholder tilbudet fra "Fire fra Ås" (FFÅ) følgende:

- Utvikling av et kulturtilbud med nasjonal kvalitet i Ås med langsiktig perspektiv ved bruk av FFÅ's kompetanse, nettverk og investeringsvilje.

- Etablering av intensjonsavtale mellom FFÅ og Ås kommune med formål om å etablere et felleseid driftsselskap (AS) med planlagt driftsstart 01.01.2011. FFÅ forutsetter at kommunen kun besitter en lav eierandel i selskapet, f.eks 20%.
- I planleggingsfasen på et halvt år fra august 2010 bidrar FFÅ vederlagsfritt med sin kompetanse, og forutsetter at kommunen finansierer en profesjonell prosjektleder (kostnad kr 300.000-400.000). Detaljering av kulturtilbudet utvikles i denne fasen.
- Tilbudet forutsetter at driftsselskapet disponerer følgende lokaler og aktiviteter:
 - Klubb med restaurant/kafédrift kombinert med intimszene i vestibylen. Servering basert på eksisterende kantinekjøkken med tilgang til egnede kjøle- og lagerrom. Avgjørende med skjenkebevilling med fri aldersgrense ved enkeltarrangementer (muliggjør alkoholservering til den voksne delen av publikum). Ønsker langsiktig leieavtale (f.eks 5+5 år).
 - Utvikling og drift av scene-/kinolokalet inkludert profilering, planlegging og booking. Forutsettes å være tilgjengelig for ulike leietakere. Driftsselskapet vil stå for 1-2 profesjonelle arrangementer per måned (ønsker opsjonsavtale for leie av kinoteateret).
 - Drift av uteservering i borggården (ønsker eksklusiv leieavtale).
- Det forutsettes at lokalene leies vederlagsfritt og at kommunen dekker vedlikehold og rengjøring.
- Det er nødvendig at vestibylen kan få egen inngangsdør for å regulere tilgang til arrangementer i forhold til bruk av resten av huset.
- På sikt er det nødvendig å bygge en lasterampe med direkte adgang til scenen i kinoteateret for inn- og utlasting av utstyr mht større arrangementer.
- Alle inntekter av aktivitetene som det nye driftsselskapet står for forutsettes å gå til driftsselskapet.

Frivilligsentralen

Frivilligsentralen har sendt brev til kommunen (18. mai 2010) der de anmoder om å vurdere mulighetene for utvidelse av lokalitetene for Ås Frivilligsentral, og at det kan la seg gjennomføre i overskuelig fremtid i forbindelse med rehabiliteringen av kulturhuset.

Vurdering av saken:

Kulturhuset skal etter mange år med redusert drift "gjenoppstå" etter rehabiliteringsprosjektet. Det er store forventninger hos publikum, kulturlivet og kommunale brukere om at kulturhuset skal bli et vitalt og mangfoldig midtpunkt for Ås sentrum. Det er viktig at man på tross av vanskelige budsjettforhold oppretter et tilbud og en drift som blir sett på som en markert forbedring av aktivitetstilbud og opplevelsesprogram i forhold til tidligere.

Aktivitetsnivå og bemanning

Prosjektgruppen har i sin rapport vist til et aktivitetsnivå som de mener er moderat og realistisk i forhold til driften av et kulturhus av denne størrelsen, og ut fra ønsket om en stor bredde i tilbudet. Drift av kino, konsert- og teaterscene, vestibylearealer med servering og kulturtilbud, møter, kurs og konferanser og tilhørende servicefunksjoner. I tillegg kommer koordinering med andre leietakere og kulturinstitusjoner som eldresenteret, biblioteket og evt en restauratør. På bakgrunn av innhentet erfaringsmateriale fra andre kulturhus i regionen anbefales det å ansette følgende til å drifte Ås kulturhus:

- Kulturhusleder i 100% stilling

- Praktisk tilrettelegging og oppfølging, 50% stilling (dersom dette ikke dekkes av avtale med restauratør)
- Teknisk personale, 2 x 50% stillinger. Lyd, lys, kinomaskinister etc
- Billettsalg, 20% stilling

I budsjettet for 2011 er det kun satt av stillingsressurser til en 50% stilling som kulturhusleder, og ingenting annet. Det er ikke å forvente at en person kan mestre alle de arbeidsoppgavene som driften av kulturhuset vil kreve i en halv stilling, og i tillegg uten andre ansatte. Med en slik bemanning kan man trolig glemme at kulturhuset skal kunne fylle de forventningene, og gi de mulighetene, som er til at kulturhuset skal bli et kulturelt og sosialt midtpunkt i kommunen. Både forventningene til kulturtilbudet og til inntekter må reduseres kraftig.

Det er et stort dilemma at vi nå ruster opp kulturhuset for 34,6 millioner, og at vi så ikke har økonomi til å drive en forventet virksomhet i huset. Det er også noen akutte behov for investeringer som ikke er dekket av rehabiliteringsprosjektet, og som må gjøres for at virksomhet kan finne sted i huset. I følge kulturhusrapporten dreier det seg om kr 1.190.000 i 2011 og en oppfølging over en tre-års periode (se tabeller ovenfor).

Hvis man tenker seg å starte driften av kulturhuset med et minimumsnivå av aktiviteter per år bør bemanningen kunne reduseres midlertidig. Man vil da trenge:

- Kulturhusleder inkludert drift av kino 100%
- Praktisk tilrettelegging og oppfølging, 50% stilling (dersom dette ikke dekkes av avtale med restauratør)
- Innleie av kinomaskinister ca 20% stilling

En slik løsning fordrer at noen ansatte eller frivillige må kurses til å kunne ivareta de tekniske installasjonene i huset, og til å kunne tilrettelegge lyd og lys for leietakere på et helt grunnleggende nivå. All annen kompetanse må kjøpes inn ved behov.

Billettsalg må organiseres via internett og ved hjelp av frivillige og f.eks biblioteket.

Ved en reduksjon av både driftsmidler og investeringsmidler er det nødvendig også å redusere forventede inntekter til kr 1.000.000. Netto driftsutgift vil da kunne bli kr 400.000 (renhold og vedlikehold kommer i tillegg – se over):

Min. anslag utgifter (uten bibliotek/lokalhistorisk arkiv, renhold og vaktmester/vedlikehold)	
Kulturhusleder 100% stilling	500.000
Praktisk tilrettelegging og oppfølging av utleie (hvis dette ikke kan legges til en restauratør) 50% st	200.000
Innleie av kompetanse	200.000
Markedsføring/informasjon	200.000
Materiell/utstyr	100.000
Produksjonsutgifter	200.000
Sum utgifter	1.400.000
	0
Anslag netto utgift	400.000

Restauratør

Når det gjelder de ulike alternativene for bruk av kjøkkenet i 2. etasje, så vil de helhetlige oppgavene i huset bli løst på den beste måten ved at det inngås en avtale med en restauratør som kan drifte et produksjonskjøkken og ha ansvar for all servering i huset inkludert kantine, kafé med uteservering og evt cateringvirksomhet.

Dette vil kunne gi et attraktivt driftsgrunnlag, og en stabil servicefunksjon som må omfatte tilrettelegging og oppfølging av leietakerne ved siden av matserveringen.

Dersom grunnlaget for en slik løsning bortfaller, f.eks ved at andre aktører får ansvar for store deler av serveringstilbudet, må Studentsamskipnaden eller andre stå for leveringen av mat og drikke. I så tilfelle må det ansettes en egen person i 50% stilling til å ta seg av praktisk tilrettelegging og oppfølging av leietakerne.

Nødvendige investeringer

Prosjektgruppen har skissert de nødvendige investeringene i kulturhuset for at det skal kunne fungere etter forutsetningene på både kort og lang sikt. På grunn av reduserte budsjettforutsetninger for 2011 må noen investeringer utsettes i tid. Dette kan få konsekvenser for om det kan settes i gang virksomhet på de ulike områdene, og vil i neste omgang få konsekvenser for inntektspotensialet (reduisert i forslaget ovenfor).

Forslaget under innebærer utsettelse av oppussing/innredning av garderober, Bygging av scene over gjenværende scenetrapp og rehabilitering av gulv i 2. etasje. Følgende investeringer er fordelt over to år: Dekketøy og utstyr til kjøkken og inventar til vestibylen. Behovet for investeringer blir da kr 610.000 for 2011. Investeringsperioden for resten av tiltakene er forlenget med ett år til 2015.

Kort sikt – Må innarbeides i budsjettet for 2011

Kinoteateret - Skifte gulvbelegg utgang/rømningsvei nede + siderom/garderobe	20.000
Kinoteateret - Innkjøp og tilrettelegging av mobil garderobeløsning	40.000
Kjøkken - Dekketøy og utstyr	150.000
Vestibyle – Inventar	100.000
Kino – Utgifter installasjon og tilrettelegging digital kino (avhenger av valg av standard)	300.000
Sum investeringer 2011	610.000

Lengre sikt – Nødvendige investeringer i prioritert rekkefølge budsjett 2012-2015

1	Kinoteateret - Oppussing/innredning garderober og lager kjeller under scenen	50.000
2	Kinoteateret - Bygging av scene over gjenværende scenetrapp + ny mobil trappeløsning	30.000
3	Kjøkken – Dekketøy og utstyr	100.000
4	2. etasje - Rehabilitering av gulv	300.000
5	Vestibyle - inventar	100.000
6	Nytt lydanlegg for konserter etc (delvis finansiert av Ås kulturforum)	200.000
7	Ny inndekning til scenen (sceneteppe)	200.000
8	Gjøre justeringer av vinkler på vegger i salen for å hindre ekkovirkning	100.000
9	Utskiftning av seter og teppe/gulvbelegg	2.250.000
10	Supplering/fornyning av lysutstyr scenen	100.000
11	Installasjon av løsninger for å variere etterklangstid i kinoteateret (for akustisk mus)	400.000
12	Forbedring av ventilasjon i kinoteateret	1.000.000
	Sum investeringer 2012-2015	4.830.000

Hvis man går inn for en avtale med eksterne mht drift kan dette gi økede behov for investeringer både på kort og lengre sikt.

Samarbeid med andre

Samarbeid med andre kulturaktører er helt vesentlig for driften av kulturhuset, og det er vist et stort engasjement i forbindelse med å fylle Kulturhuset i Ås med liv og aktiviteter. Flere aktører har vist engasjement og vilje til innsats for å bidra til utvikling av kulturhuset, og å fylle det med aktivitet. Det er viktig å ta vare på slike ressursenheter og legge til rette for at denne interessen og begeistringen for kulturhuset kan smitte over på store deler av innbyggerne i Ås. Noen av samarbeidspartnerne og interessentene kan nevnes her:

Ås filmklubb

Har i mange år holdt liv i kinoteateret mot alle odds. Filmklubben var aktiv i forbindelse med digitalisering av kinoen. Klubben vil fortsette sin virksomhet med filmvisninger i tillegg til kommunens kinodrift.

Ås kulturforum

Har helt fra den første etableringsfasen samlet store deler av kulturlivet i Ås kommune. Forumet og alle dets medlemmer står bak et ønske om å være en aktiv pådriver og medspiller for utvikling av kulturhuset som en arena for ulike typer kulturuttrykk, aldersgrupper og alle grader av profesjonalitet. Ås kulturforum har allerede skaffet kr 150.000 i prosjektmidler for oppgradering av lyd og lys i kinoteateret. Kulturforumet ønsker å være en aktiv samarbeidspart videre på de organisatoriske, praktiske og økonomiske feltene, og har planer for en rekke større kulturprosjekter. Å åpne kulturhuset som arena for fritidskulturlivet i samarbeid med Ås kulturforum gir muligheter for å kunne utvikle huset med ytterligere tilskudd til dette formålet.

Kulturskolen i Ås

Lokalene i kulturhuset er viktig for kulturskolen både som undervisningslokaler og som fremføringsarenaer. Kulturskolen har i dag 33 lærere ansatt som også er profesjonelle utøvere i sine ulike fag. Denne fagkompetansen og en basiskompetanse på lyd- og lysproduksjon vil kunne være av stor betydning som ressurs. Ulike prosjekter i kulturskolen kan også i fortsettelsen resultere i at den disponerer prosjektmidler rettet mot oppgradering av kulturhuset som arena. I 2010 har prosjektmidler fra kulturskolen finansiert rullelerret i kinoteateret slik at man på få minutter kan veksle mellom ulike kulturuttrykk, med og uten bruk av lerretet (ca kr 100.000)

Fire fra Ås

Interessegruppen "Fire fra Ås" (FFÅ) har henvendt seg skriftlig og muntlig til rådmannen, og har presentert sitt tilbud for rådmannens ledergruppe, prosjektgruppen og formannskapet. Tilbudet som er beskrevet ovenfor går ut på å utvikle og drifte et profesjonelt kulturtilbud i kulturhuset. Prosjektgruppen ble bedt om å omtale tilbudet i sin rapport.

De "Fire fra Ås" innehar til sammen en meget høy kompetanse, og lang erfaring i å drive profesjonell kulturformidling, og tilbudet er blitt vist stor interesse med tanke på å kunne få etablert et høykvalitetstilbud i kulturhuset. Dette gjelder både mht å få en kulturell møteplass i vestibylen og et godt tilrettelagt scenetilbud av høy klasse i kinoteateret. En virksomhet som FFÅ beskriver vil kunne gi innbyggerne i Ås en kulturell og sosial møteplass og gi liv til Ås sentrum. I tillegg vil Ås kunne bli et senter for opplevelse av profesjonell kultur i regionen.

De aller fleste er enige i at en avtale med disse vil kunne gi et spennende løft for det profesjonelle kulturtilbudet i Ås. Likevel reiser det seg også en del kritiske røster til tilbudet fra FFÅ. Blant andre følgende synspunkter har kommet klart frem:

- "Det er ikke riktig at det bare er FFÅ som vurderes mht drift av vestibylen og kinoteateret. Hvis kommunen ønsker en slik løsning bør den lyses ut på anbud slik at andre også får anledning til å komme med forslag".
- "Det er urettferdig at én arrangør/aktør i kulturhuset skal få gratis husleie mens alle andre må betale".

- "Det er fare for at det lokale profesjonelle- og fritidskulturlivet blir nedprioritert hvis en aktør med økonomiske egeninteresser skal få ansvaret for driften"
- "Alle ildsjelene og forkjemperne for et kulturelt Ås som har arbeidet utrettelig over lang tid må ikke forbigås nå som kulturhuset endelig kan bli et aktivt kultursenter igjen".

Slike argumenter og synspunkter er viktige å ta hensyn til, samtidig som de ikke må overskygge at tilbudet fra FFÅ er spesielt og spennende. At 4 menesker med lokal tilhørighet ønsker å bidra med sin høye kompetanse og store nettverk er en ganske unik mulighet som krever en grundig vurdering. Dette kan være et potensiale for å løfte Ås kulturhus som arena for profesjonell kultur på høyeste nivå på kort tid. Å få til noe tilsvarende ved kommunal drift på svært begrensede budsjetter vil være svært vanskelig eller umulig.

Dersom Ås kommune ønsker å takke ja til tilbudet fra FFÅ gir det noen utfordringer for driften av resten av aktivitetene i kulturhuset, og det er derfor viktig å se på dette som et modellvalg. En eventuell inngåelse av avtale utfar de forutsetninger som er skissert gir en rekke konsekvenser for driftsmodellen:

Servering - Tidligere erfaringer tilsier at utleie av 2. etasje i kulturhuset til møter, kurs, seminarer, kulturarrangementer og sosiale arrangementer/fester har vært avhengig av en god ordning mht servering, tilrettelegging og oppfølging. Prosjektgruppen mener at den beste forutsetningen for å få dette til er å gi best mulige driftsforhold for en restauratør ved at all servering samles på én aktør. Det vil si: Kantine, kafé, møtemat, festmat, restaurant, uteservering etc. Prosjektgruppen har forsøkt å komme i dialog med FFÅ for å få et slikt samarbeid inn som en del av tilbudet deres. Det oppfattes at FFÅ likevel kun er interessert i det avgrensede konseptet de har presentert, og ønsker ikke å involvere seg i kantinedrift eller annen servering i huset enn sin kafé- og restaurantdrift i vestibyen/uteområdet.

Ettersom dette er av de mest inntektsbringende aktivitetene for en restauratør vil det bli vanskeligere å få en aktør i tillegg til å ta seg av det øvrige serveringsbehovet selv om cateringvirksomhet også kan bidra til virksomheten hvis kjøkkenet i 2. etasje utrustes for produksjon. Den funksjonen en fast restauratør kan fylle har blitt gitt stor betydning av potensielle leietakere. En ønsket utrustning av kjøkkenet i 2. etasje som produksjonskjøkken skaper også problemer for en delt drift mellom 1. og 2. etasje, ettersom det etter det prosjektgruppen kan se ikke er plass til nødvendig kjøle- og lagerrom i tilknytning til vestibyen.

Hvis man ikke får til en avtale med restauratør må man basere seg på matlevering fra Moer sykehjem på dagtid og fra andre på ettermiddag-/kveldstid. Dette vil også innebære at det må settes av større ressurser til tilrettelegging, servering og oppfølging av leietakere (særlig på kveldstid), ettersom disse funksjonene som tidligere ville kunne legges til en avtale med en restauratør.

Eksklusiv bruk av vestibyen

En av forutsetningene for FFÅ for å kunne etablere en klubbvirksomhet i vestibyen er at de disponerer lokalene fullt og helt. De ønsker ikke at kommunens kantine bruker disse lokalene, og de ønsker også å kunne stenge av arealet med egen dør. Ettersom det på dagens tegninger for ombyggingen er lagt opp til at vestibyen skal være et åpent område, og at det skal være tilgang direkte fra biblioteket krever dette en ny gjennomgang av hele konseptet i 1. etasje. Man må i tilfelle også utrede

hvordan det skal løses praktisk hvis klubbkvelder med egne arrangementer i vestibylen kolliderer med arrangementer/forestillinger i kinoteateret.

Daglig drift

I en fremforhandling av en avtale må det avklares nøye hvordan en deling av driftsansvaret skal skje mellom driftsselskapet og kommunens kulturhusleder. Dette er ikke minst viktig for å sikre tilgangen til salen for de ulike formålene og brukergruppene, og den helhetlige koordineringen av virksomheten i hele huset.

Tidsfaktoren

FFÅ legger opp til en ambisiøs tidsplan frem mot oppstart av sitt skisserte tilbud. En umiddelbar igangsetting av utviklings-/prosjektarbeidet med en innleid prosjektleder og etablering av tilbudet fra nyttår 2011 er ambisiøst.

Økonomi

Ved å gå inn på tilbudet fra FFÅ vil Ås kommune kunne få et spennende profesjonelt kulturtilbud og et kulturelt samlingssted. Driften av tilbudet inkludert lønnskostnader blir driftsselskapets ansvar, og kommunen får ikke inntekter eller risiko for underskudd ut over eventuell eierandel. Avtalen vil imidlertid innebære at kommunen vil få reduserte inntektsmuligheter og en sannsynlig økning av årlige driftsutgifter mht ledelse, tilrettelegging, oppfølging, vedlikehold og rengjøring i kulturhuset som helhet.

Prosjektledelse i utviklingsfasen og ombygging/tilrettelegging av vestibylen vil gi økede kostnader på 500.000-1.000.000 i 2010/2011, og utgifter til en lasterampe til scenen vil komme på lengre sikt. Samtidig er det muligheter for at en del stipulerte utgifter til utstyr og teknisk personale kan reduseres i forhold til en modell uten FFÅ.

Et modellvalg

Prosjektgruppen beskriver i sin rapport det de kaller et nøkternt anslag av fremtidig aktivitet i kulturhuset. Behovet for driftsmidler og investeringer overstiger det som i dag er lagt inn i budsjettet for 2011. På bakgrunn av dette må det gjøres vurderinger som får konsekvenser for hvilken rolle og funksjon kulturhuset vil få fremover. På bakgrunn av politiske valg av modell velger man et utgangspunkt for den videre driften:

1. Et aktivitetsnivå og en profesjonalitet som er beskrevet i kulturhusrapporten krever et økonomisk løft mht både driftsmidler og investeringer i forhold til budsjettet for 2011. Sammenliknet med driften av de andre kulturhusene i regionen er imidlertid et slikt nivå normalt. Det som nødvendiggjør prioritering av ressurser til å komme opp på et normalt aktivitetsnivå for kulturhuset, er at situasjonen anses overmoden mht å starte en langsiktig prosess med sentrumsutvikling og utvikling av et attraktivt kulturtilbud i Ås. Kommunen går inn i en vekstperiode med generell befolkningsøkning der både bedre togtilbud (nytt dobbelspor Ski) og etablering av Veterinærmiljøet i Ås spiller viktige roller. Hvis vi skal utvikle en attraktivitet overfor den spennende befolkningskombinasjonen av tradisjonsbevisste "urinnvånere", pendlere og et stort og voksende intellektuelt miljø, må det finnes en god arena for å kulturutfoldelse. Vi vet at kultur og næring går hånd i hånd. Et aktivt kommunesenter og et blomstrende kulturliv er viktige forutsetninger når bedrifter vurderer hvor de skal etablere seg. En økonomisk satsning på kulturhuset i tråd med kulturhusrapportens anbefalinger vil derfor være et nødvendig grunnlag for en bærekraftig utvikling av Ås kommune.

2. Dersom man velger en modell som tar utgangspunkt i at man kun har en 50% stilling til drift av huset, og ingen investeringsmidler er faren stor for at situasjonen med et dødt kulturhus uten mulighet for nyskaping og tilrettelegging for vekst vil fortsette. Da vil man ha brukt mye penger i det pågående rehabiliteringsprosjektet uten å få gevinsten ved en øket aktivitet og et bedre tilbud. I så tilfelle vil det være et negativt signal til kulturlivet, næringslivet, universitetsmiljøet og befolkningen ellers, om at man ikke evner å yte det nødvendige for å skape en god plattform for å utvikle utnytte kommunens spesielle fortrinn og muligheter.
3. En tredje modell er å legge opp til en "vekstmodell" der det bevilges nok driftsmidler og investeringsmidler for 2011 til å komme i gang med virksomheten i en innledende fase der man ikke kan nå alle målene, men hvor nivået er tilstrekkelig til å bygge virksomheten videre. Slik kan man få en positiv start, innfri forventninger og ha et reelt grunnlag for opptrapping mot større ambisjoner. Et minimum for dette er at det budsjetteres med en 100% stilling til kulturhusleder, 50% stilling til tilrettelegging og oppfølging av leietakere, og 20% stilling til kinomaskinister. Det må også avsettes investeringsmidler til de mest akutte tiltakene for å kunne starte en virksomhet.

Konklusjon med begrunnelse:

Kulturhuset har i flere år stått delvis ubrukt uten godkjenning fra brannvesenet og uten driftsledelse til stor frustrasjon for innbyggere, ansatte, folkevalgte, kulturlivet og andre brukere. Rehabiliteringen som nå pågår er et viktig og nødvendig løft. Det er etter rådmannens vurdering videre vanskelig å komme utenom nødvendigheten av å prioritere midler til å kunne få i gang en helhetlig og profesjonell drift av huset med et aktivitetsnivå som gjør en forskjell fra de seneste årene. Det er viktig å beholde ambisjonene om å komme opp på et aktivitetsnivå som beskrevet i kulturhusrapporten. Likevel tilsier økonomisituasjonen både i dag og framover at driften må settes i gang med en mindre bemanning enn ønskelig. For å etablere et reelt første utviklingstrinn for kulturhuset bør avsatte stillingsressurs i gjeldende økonomiplan på 50% stilling til kulturhusleder økes til en stillingsressurs på til sammen 170%: 100% kulturhusleder, 50% tilrettelegging/oppfølging av leietakere og 20% til kinomaskinister. Virksomheten forutsettes å generere inntekter og netto driftskostnad anslås til kr 400.000.

Hvis det skal kunne komme i gang aktiviteter i hele huset må det gjøres noen essensielle investeringer som ikke dekkes av rehabiliteringsprosjektet. Dette gjelder utskiftning av ødelagte gulvbelegg og mobil garderobeløsning i kinosalen (ca. kr 60.000), andel av inventar vestibyle (ca. kr 100.000), andel av dekketøy og utstyr kjøkken (ca. kr 150.000) og utgifter til installasjon og tilrettelegging av digital kino (kr 300.000). Til sammen et investeringsbehov på kr 610.000.

Av de henvendelsene vi har fått vedrørende kulturhussaken skiller tilbudet fra "Fire fra Ås" seg ut som det mest interessante. Vi ser nødvendigheten av å forsøke å finne en løsning hvor vi kan trekke veksler på disse ressurspersonenes store kontaktnett og profesjonelle erfaring. Derfor foreslår rådmannen å gå i dialog med interessegruppen "Fire fra Ås" med sikte på å avklare og konkretisere betingelser og muligheter for et samarbeid i lys av de behov som beskrives i rapporten. På bakgrunn av dette legges ny sak fram i september.

F-sak 37/10
SALG DYSTER-ELDOR

Saksbehandler: Arnt Øybekk	Arkivnr: 611 &55	Saknr.: 10/1676
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Formannskapet	27/10	02.06.2010
Formannskapet	37/10	16.06.2010

Rådmannens innstilling:

Kommunen opparbeider Dyster-Eldor i samsvar med vedtatt reguleringsplan og selger feltet til høystbydende som enkelttomter og delfelt. Rådmannen igangsetter prosessen og kommer tilbake til formannskapet med en plan for fremdrift og realisering av salget.

Rådmannen i Ås, 09.06.2010

Per A. Kierulf

Formannskapetets behandling 02.06.2010:

Rådmannen delte ut rapporten: "Klimavennlig arealplanlegging – eksempel fra planlegging av Dyster Eldor II i Ås kommune" datert mars. 2010.

Votering:

Rådmannens innstilling ble vedtatt 6 – 3 (2H, FrP) ved alternativ votering mot rådmannens alternativ 1.

Formannskapetets vedtak 02.06.2010:

Rådmannen fremmer ny sak til formannskapet 16.6.10 som belyser de økonomiske konsekvensene dersom kommunen opparbeider arealet på Dyster-Eldor i egen regi, og selger tomter og / eller delfelter fremfor å selge hele området som råtomt.

Tidligere politisk behandling:

Handlingsprogram 2008-12

Handlingsprogram 2009-13

K-SAK 60/09 Prosjekt klimavennlig arealutvikling og boligbygging i Dyster-Eldor II

K-sak 14/10 Reguleringsplan Dyster-Eldor II

F-sak 27/10 Salg Dyster Eldor

Avgjørelsesmyndighet:

Formannskapet

Behandlingsrekkefølge:

Formannskapet

Vedlegg som følger saken trykt: (separat trykk)

Reguleringsplankartet

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Ingen

Utskrift av saken sendes til:

Rådmannen

Teknisk sjef

Økonomisjefen

SAKSUTREDNING:

Fakta i saken:

Formannskapet behandlet saken i møte 2.6.2010, F-sak 27/10. Sentralt i saken var om kommunen skulle selge feltet som uopparbeidet råtomt med de reguleringsbestemmelsene som er vedtatt, eller om kommunen skulle opparbeide feltet med vei, vann og kloakk og selge det ut som enkelttomter og delfelt.

Formannskapet fattet slikt vedtak:

Rådmannen fremmer ny sak til formannskapet 16.6.10 som belyser de økonomiske konsekvensene dersom kommunen opparbeider arealet på Dyster-Eldor i egen regi, og selger tomter og / eller delfelter fremfor å selge hele området som råtomt.

Det vises til saksutredningen i F sak 27/10.

Vurdering av saken med økonomiske konsekvenser:

Det er usikkerhet knyttet til gevinsten av salget enten kommunen velger å selge området uten opparbeidelse eller om man velger å dele det opp og opparbeide det for salg i egen regi. Økonomiplanen har lagt til grunn en råtomtpris på omkring 400 kroner per m². Det vil kunne innbringe omkring 60 mill kroner, som forutsatt. Imidlertid er reguleringsplanen vedtatt etter at denne stipuleringen ble nedfelt i økonomiplanen og det er usikkerhet knyttet til om markedet vil betale så mye med de reguleringsbestemmelsene som gjelder for området. Som påpekt i sak 27/10 vurderes også risikoen for svak etterspørsel etter et så stort område med en slik beliggenhet som betydelig. Det er ikke grunn til å forvente mange aktører som er villig til å erverve et så stort område.

Alternativt vil en opparbeiding og salg av delfelt gi en betydelig større gevinst og i tillegg åpne for langt flere aktører og større fleksibilitet samt full styring med takten i boligutbyggingen også tatt i betraktning kostnadene ved opparbeidelsen. Nettogevinsten forventes å bli på omkring 115 mill. kroner.

Ulempen er knyttet til at den økonomiske gevinsten først oppnås langt ut i planperioden og at i perioden fram dit vil konsekvensen være et svakere nettodriftsresultat og medfølgende begrensninger i kommunens økonomiske handlingsrom.

Risikoen for utbyggingen vil være begrenset. Med den sterke veksten Ås opplever, og fremtidsperspektivet med etableringen av veterinærmiljøet må etterspørselen etter et bredt spekter av boliger i Ås sentralområdet forventes å vær vedvarende i mange år fremover. Lån som må opptas for å opparbeide området vil kunne være kortsiktige og innfris ved tomtsalg.

Som pekt på i sak 27/10 vil dette alternativet gjøre det nødvendig med et låneopptak på 60 mill. kroner høsten 2010 for å erstatte forsinket salg av feltet. Sammen med opparbeidelseskostnadene vil dette gi en netto økning i rente- og avdragsutgifter på mellom 4-5 mill. kroner for hvert av årene i perioden 2011-2013. Det legges til grunn at salgsinntektene begynner å komme inn på kommunes bankkonto fra januar 2013 og at de vil komme i løpet av en periode på tre år.

Alternativene er utfra dette beregnet å gi følgende utvikling i netto driftsresultat i årene framover:

Alternativ 1 (Salg av hele området som råtomt slik gjeldende plan forutsetter)

Beløp i 1000 kroner

	2011	2012	2013	2014
Netto driftsresultat	10 529	9 063	6 286	4 083
<i>Netto driftsresultat i % av driftsinntektene</i>	<i>1,2</i>	<i>1,1</i>	<i>0,7</i>	<i>0,5</i>
Avsetning disposisjonsfond	6 025	4 443	-229	-4 432

Alternativ 2 (Opparbeidelse i egen regi og salg av delområder)

Beløp i 1000 kroner

	2011	2012	2013	2014
Netto utgifter til Dyster Eldor	4 573	5 101	4 190	1 063
Netto driftsresultat	5 956	3 962	2 096	3 020
<i>Netto driftsresultat i % av driftsinntektene</i>	<i>0,7</i>	<i>0,5</i>	<i>0,2</i>	<i>0,4</i>
Avsetning disposisjonsfond	1 452	-658	-4 419	-5 495

Tabellene ovenfor viser en framskrivning av netto driftsresultat og avsetning til disposisjonsfond for kommende økonomiplanperiode. Framskrivningene baserer seg på forutsetningene i rådmannens sak: "Utarbeidelse av handlingsprogram med økonomiplan 2011-2014", som legges fram for formannskapet parallelt med denne saken. (Reduksjoner på 3% som rådmannen foreslår i de foreløpige økonomiske rammer ligger imidlertid ikke inne i framskrivningene ovenfor.)

For at en kommune skal ha en viss handlefrihet bør som vi vet netto driftsresultat være minst 3 prosent målt i forhold til driftsinntektene. Tradisjonelt har det vært denne indikatoren som har sagt noe om en kommunens handlefrihet. I begge alternativene vil netto driftsresultat være klart lavere enn 3 prosent. Kommunens handlefrihet vil altså være begrenset de fire neste årene uansett hvilket alternativ som legges til grunn. Det er først fra 2015 at alternativ 2 vil gi et bedre netto driftsresultat enn i alternativ 1. Dette betyr at alternativ 2 krever at man legger en

langsiktig strategi til grunn dersom man velger denne løsningen. Det er en løsning som på kort sikt skaper ytterligere økonomiske utfordringer. Alternativ 1 vil gi hurtigere gevinst og styrke økonomien noe på kort sikt.

Tidligere ble all merverdiavgiftskompensasjon ført i driftsregnskapet. Fra 2010 overføres minimum 20 prosent av kompensasjonen fra investeringer til investeringsregnskapet. For 2011 skal minimum 40 prosent overføres. Tilsvarende tall for 2012, 2013 og 2014 er henholdsvis 60, 80 og 100 prosent. Et strammere balansekrav i driften betyr at det framover kanskje er mer relevant å se på hva som avsettes til disposisjonsfond når kommunens handlefrihet skal vurderes. I begge alternativene er avsetningen til disposisjonsfond begrenset, men spesielt i alternativ 2 er avsetningen svært lav eller negativ. Siden Ås kommune har begrensede reserver forutsetter dette alternativet at man klarer å legge et grunnlag for opparbeidelse av reserver ved kommende rullering av økonomiplanen.

Konklusjon med begrunnelse:

Begge alternativene innebærer utfordringer og risiko. Utfra kommunens meget anstrengte økonomi kan det være aktuelt å gå for raskest mulige innløsning både for å styrke kommuneøkonomien og for å unngå risikoelementer knyttet til låneopptak, opparbeidelse og mer omfattende salgsprosess. På den annen side løses ikke kommunens grunnleggende økonomiske utfordringer gjennom et slikt salg. Kommunens økonomiske utfordringer er primært fundert i driftskostnader, og må søkes løst gjennom grep og justeringer knyttet til organisering og drift av hele virksomheten. Fordi dette er meget krevende utfordringer er vi alle opptatt av å finne muligheter til å øke kommunens inntekter. I denne saken er det nødvendig å ha et langsiktig perspektiv om man skal oppnå størst mulig gevinst til beste for kommunen og innbyggerne. Saken er uansett sammensatt og kompleks og hvilken løsning vi bør velge er ikke opplagt.

Alternative innstillinger kan være:

Alternativ 1:

Kommunens areal på Dyster Eldor selges som forutsatt i gjeldende økonomiplan. Rådmannen gjennomfører salget.

Alternativ 2:

Kommunen opparbeider Dyster-Eldor i samsvar med vedtatt reguleringsplan og selger feltet til høystbydende som enkelttomter og delfelt. Rådmannen igangsetter prosessen og kommer tilbake til formannskapet med en plan for fremdrift og realisering av salget.

Rådmannen vil anbefale alternativ 2.

F-sak 38/10
SALG AV KOMMUNAL BOLIG - TÅRNVEIEN 6

Saksbehandler: Gunnar Ek

Arkivnr: 613 &55

Saknr.: 10/292

Utvalg

Sak nr.

Møtedato

Formannskapet

11/10

03.02.2010

Formannskapet

38/10

16.06.2010

Rådmannens innstilling:

Boligeiendommen Tårnveien 6 utlyses for salg.

Rådmannen i Ås, 09.06.2010

Per A. Kierulf

Formannskapetets behandling 03.02.2010:

Votering: Alternativ 1 i rådmannens innstilling ble vedtatt 5-4 (3H, V) ved alternativ votering mot alternativ 2.

Formannskapetets vedtak 03.02.2010:

Tårnveien 6, Måltrostveien 37 B og Måltrostveien 39 B utlyses ikke for salg.

Tidligere politisk behandling:

Formannskapet 03.02.2010, F-sak 11/10.

Avgjørelsesmyndighet:

Formannskapet

Behandlingsrekkefølge:

Formannskapet

Vedlegg som følger saken trykt: Ingen

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

1. Utskrift av møtebok – F-sak 11/10 med saksfremstilling.
2. Notat datert 01.06.2010 fra drifts- og vedlikeholdsleder til teknisk sjef:
"Oversikt over boliger for rehabilitering".

Utskrift av saken sendes til:

Teknisk sjef, til forføyning

SAKSUTREDNING:**Bakgrunn.**

I møte 04.03.2009 under sak "Salg av kommunale boliger", fattet formannskapet følgende vedtak:

1. *Salget omfatter boliger som juridisk sett kan selges uten seksjonering. Omsorgsboliger og flyktningboliger selges ikke.*
2. *Leiere med tidsubegrenset kontrakter tilbys å kjøpe den boligen de leier til takst.*
3. *Evt. salg av øvrige salgbare enkeltboliger vurderes ved ledighet.*
4. *Før enkeltsalg igangsettes, skal boligtildelingsutvalget innstille ovenfor formannskapet som avgjør om kommunen, for å kunne ivareta sitt boligmessige ansvar, skal beholde boligen.*
5. *Salg gjennomføres ved ekstern utlysning til høystbydende.*

Tårnveien 6 er en frittliggende bolig som de siste årene har vært disponert av helse- og sosialetaten. Boligen omfatter 79 m² og består av stue – kjøkken – 3 soverom.

Salg av Tårnveien 6 ble behandlet i formannskapet 03.02.2010.

Boligtildelingsutvalgets anbefaling var at Tårnveien 6 fortsatt skulle disponeres som til utleie for å kunne ivareta kommunens boligmessige ansvar.

Formannskapet vedtok (5 -4) at Tårnveien 6 ikke skulle utlyses for salg, vedlegg 1.

Boligtildelingsutvalget tildelte etter dette Tårnveien 6 til ny boligsøker, som imidlertid takket nei til tilbudet.

Ny situasjon.

I møtet i Hovedutvalg for teknikk og miljø 03.06.2010 orienterte teknisk sjef – på grunnlag av notat utarbeidet av drifts- og vedlikeholdsleder, jf. vedlegg 2 – om omfanget av kommunale boliger som må pusses opp/rehabiliteres, men som ikke er med i vedtatt vedlikeholdsplan. Det vil koste nær 2 mill. kroner å rehabilitere / pusse opp disse leilighetene. Så lenge de står vakante innebærer det et husleietap på ca kr. 40 000 pr. måned.

På denne bakgrunn foreslo hovedutvalg for teknikk og miljø at Tårnveien 6 likevel lyses ut for salg og salgssummen brukes til nødvendig vedlikehold.

Bemerkninger.

I denne vanskelige, økonomiske situasjonen, vil salg av Tårnveien 6 gi en betydelig inntekt, som – ved helt / delvis å øremerkes oppussing / rehabilitering av boliger - vil kunne bidra vesentlig til å redusere omfanget av boliger som står tomme og dermed også redusere inntektstapet.

Med henvisning til foranstående, foreslår rådmannen at Tårnveien 6 lyses ut for salg.

F-sak 39/10
STATUS ØKONOMI, HELSE- OG SOSIAL PR. MAI 2010

Saksbehandler: Marit Roxrud Leinhardt	Arkivnr: 150	Saknr.: 10/1683
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Hovedutvalg for helse og sosial	10/10	02.06.2010
Administrasjonsutvalget	12/10	03.06.2010
Formannskapet	39/10	16.06.2010
Kommunestyret	25/10	16.06.2010

Hovedutvalg for helse og sosials innstilling 02.06.2010:

Det iverksettes følgende innsparingstiltak for å bringe helse og sosialetatenes regnskaper i balanse:

- Det søkes etablert flere dobbeltrom ved Moer sykehjem.
- Det søkes å redusere i nattbemanningen ved Moer sykehjem, i de tilfeller driften tillater det.
- Planlagt åpning av dagsenter for personer med demens utsettes ytterligere til 01.10.2010.
- Resterende nye stillinger i helse og sosial utsettes ytterligere til 01.09.2010 med unntak av ungdomstiltaket i Liaveien.

Administrasjonsutvalgets behandling 03.06.2010:

Saken er behandlet av leder i hht. sommerfullmakt, jf. Ås kommunes reglementer punkt 7.4.4.

Administrasjonsutvalgets innstilling 03.06.2010: Ingen.

Hovedutvalg for helse og sosials behandling 02.06.2010:

Anne Odenmarck (A) fremmet følgende endringsforslag i siste kulepunkt til rådmannens innstilling:

- Resterende nye stillinger i helse og sosial utsettes ytterligere til 01.09.2010 med unntak av ungdomstiltaket i Liaveien.

Hovedutvalget drøftet seg fram til følgende forslag:

Rådmannen bes legge ved tilleggsnotat om innsparingsbeløp samt nye opplysninger i saken til behandling i formannskapet og kommunestyret 16.06.2010.

Votering:

Rådmannens innstilling med Ap's endringsforslag samt forslag om tilleggsnotat ble enstemmig vedtatt.

Hovedutvalg for helse og sosials innstilling 02.06.2010: Se øverst i dokumentet.

Hovedutvalg for helse og sosials vedtak:

Rådmannen bes legge ved tilleggsnotat om innsparingsbeløp samt nye opplysninger i saken til behandling i formannskapet og kommunestyret 16.06.2010.

Rådmannens innstilling:

Det iverksettes følgende innsparingstiltak for å bringe helse og sosialetatenes regnskaper i balanse:

- Det søkes etablert flere dobbeltrom ved Moer sykehjem.
 - Det søkes å redusere i nattbemanningen ved Moer sykehjem, i de tilfeller driften tillater det.
 - Planlagt åpning av dagsenter for personer med demens utsettes ytterligere til 01.10.2010.
 - Resterende nye stillinger i helse og sosial utsettes ytterligere til 01.09.2010.
-

Tidligere politisk behandling:

K-sak 4/10 Regnskap 2009 – Konsekvenser for budsjett 2010

F-sak 21/10 Rutiner budsjettoppfølging

HHS-sak 7/10 Budsjettregulering helse og sosial våren 2010

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Hovedutvalg for helse og sosial

Administrasjonsutvalget

Formannskap

Kommunestyre

Vedlegg som følger saken trykt:

Notat ettersendes, jf. HHS' vedtak 02.06.2010

Utskrift av saken sendes til:

Helse og sosialsjefen

Enhetsleder PLO Unn Hegg

Økonomiavdelingen

SAKSUTREDNING:**Fakta i saken:**

I K-sak 4/10 REGNSKAP 2009 - KONSEKVENSER FOR BUDSJETT 2010 ble det fattet følgende vedtak:

Kommunestyrets vedtak 03.02.2010:

1. Institusjonsopphold under Pleie og omsorg tilføres 2,1 mill. kroner i forhold til vedtatt budsjett for 2010, jf tabell 1. Beløpet skaffes til veie gjennom omprioriteringer innenfor gjeldende budsjettrammer på følgende måte:
 - Iverksettelse av nye stillinger på Helse og sosial som er opprettet i budsjett 2010 utsettes i tre måneder i den grad det er forsvarlig. Forventet innsparing er på 0,6 mill. kroner.
 - Det selges 1-2 flere plasser enn vedtatt i budsjettet ved sykehjemmet, i de måneder det er forsvarlig. Forventet merinntekt er på 0,3 mill. kroner.
 - Resterende beløp på 1,2 mill. kroner dekkes inn ved at alle andre etaters budsjettrammer reduseres tilsvarende 0,3 prosent av lønnsbudsjettet, med unntak av pleie og omsorg. Etatene legger frem forslag for hovedutvalgene til hvordan kuttet tenkes realisert, med hvilke konsekvenser dette får for tjenestene.
2. Budsjettoverskridelser som det ligger an til å bli i 2009 for helse og sosial og teknisk etat er ikke akseptabelt.
3. Kommunestyret konstaterer at det ikke er gode nok rutiner i administrasjonen for å holde løpende kontroll med utgifter og inntekter i kommunen.
4. Rådmannen utarbeider forslag til rutiner for å unngå budsjettoverskridelser i fremtiden. Disse legges fram for formannskapet til godkjenning innen utgangen av mars 2010.
5. Iverksettelse av nye stillinger innen helse og sosial vurderes på nytt etter første tertial med tidligst ansettelse fra 1. juli 2010.
6. For øvrig tas saken til orientering.

I F-sak 21/10 RUTINER BUDSJETTOPPFLØGING ble det fattet følgende vedtak:

Formannskapets vedtak 14.04.2010:

1. Rådmannens saksfremlegg tas til orientering.
2. Formannskapet konstaterer at det var et betydelig merforbruk i 2009-regnskapet. Kjøp av varer og tjenester hadde et betydelig merforbruk – ut over revidert budsjett;
 - Sentraladministrasjonen med 2,7 mill.
 - Oppvekst og kultur med 4,2 mill.
 - Helse og sosial med 5,6 mill.
 - Teknisk med 3,0 mill.
 - Eiendomsavdelingen med 6,5 mill.

Store utgifter ble belastet i årets siste måneder selv om revidert budsjett allerede var oppbrukt.

3. Formannskapet konstaterer at det allerede er en sterk utgiftsvekst også i 2010. Det er nødvendig å bringe etatenes budsjetter i balanse, jf. vedtatt budsjett. Endringer som berører forholdet mellom kommunen som arbeidsgiver og de ansatte skal til administrasjonsutvalget.
4. Det er nå helt nødvendig at rådmannen har et sterkt fokus på ledelse og økonomisk styring av kommunen, herunder budsjettkontroll av de ulike utgiftsformål, slik at dette fremkommer i rådmannens forslag til nye budsjettrutiner som nå etableres.
5. Formannskapet orienteres månedlig om kommunens økonomiske situasjon.

I HHS-sak 7/10 BUDSJETTREGULERING HELSE- OG SOSIAL VÅREN 2010 ble det fattet følgende vedtak:

Hovedutvalg for helse og sosials vedtak 28.04.2010:

1. Budsjettregulering foretas i henhold til tabell 1.
2. HHS viser til at merforbruk må finansieres av tilsvarende mindreforbruk innen etaten.
3. HHS er spesielt bekymret for merforbruket i forhold til regnskap 2009 og budsjett 2010. Administrasjonen bes gi en tilbakemelding på økonomien for etaten til neste HHS-møte.

Rådmannen følger med denne saken opp følgende vedtak:

Pkt.3 i HSsak 7/10: HHS er spesielt bekymret for merforbruket i forhold til regnskap 2009 og budsjett 2010. Administrasjonen bes gi en tilbakemelding på økonomien for etaten til neste HHS-møte.

Pkt.3 i Fsak 21/10: Formannskapet konstaterer at det allerede er en sterk utgiftsvekst også i 2010. Det er nødvendig å bringe etatenes budsjetter i balanse, jf. vedtatt budsjett. Endringer som berører forholdet mellom kommunen som arbeidsgiver og de ansatte skal til administrasjonsutvalget.

Pkt.5 i Ksak 4/10: Iverksettelse av nye stillinger innen helse og sosial vurderes på nytt etter første tertial med tidligst ansettelse fra 1. juli 2010.

Enhetsvis vurdering av regnskap pr. 20.05.2010:

1. Enhet for pleie og omsorg:

Enheten ligger innenfor rammen med unntak av:

- 3411 Korttids og rehabiliteringsavdelingen, Moer sykehjem: Regnskapet pr. 1. tertial viser et avvik med kr. 410 000. Mye av dette skyldes overtid fra desember 2009 og januar 2010 da avdelingen hadde flere vakante sykepleierstillinger. I løpet av de 2 siste månedene er overtidsbruken redusert til ca. 40 % av forbruket for de to første månedene. Avdelingen har fylt alle vakante stillinger, men har til gjengjeld flere som er gravide og sykemeldte.

Fra 20.04.10 har avdelingen mottatt en pasient med MRSA-smitte. (Bakterier som er resistente mot bredspekret antibiotika) Kostnaden for dette tiltaket vil først vises på regnskapet fra mai måned.

- 3420 Avdeling 1 og 2 CD, Moer sykehjem:

Avdelingen hadde sykepleiere på natt som var sykemeldte ved årsskiftet 2009/2010. Dette medførte ekstra overtidsutgifter for januar og februar. Siden da er bruken av overtid også her redusert med ca. 40 % av forbruket for de to første månedene. I tillegg har avdelingen en pasient som krever ekstra ressurser utover det som avdelingen kan dekke innenfor egne rammer. Kostnaden er ca. kr. 100 000 pr. måned. Det er derfor overført kr. 400 000 fra ukap. 3401 BPA. Prognosen viser et overforbruk for 1. tertial med ca. kr. 500 000

2. Driftsenheten:

Enheten ligger etter prognosene innenfor den totale rammen.

3. Enhet for psykisk helse:

Enheten ligger etter prognosene innenfor den totale rammen.

4. Enhet for forebyggende helse:

Enheten ligger litt i overkant av rammen, og strever med å ta igjen "ventelistene" etter vaksinerings mot såkalt svineinfluensa i 2009/2010.

5.Enhet for utviklingshemmede, Solfalsveien

Enheten ligger etter prognosene innenfor den totale rammen.

6.Enhet for utviklingshemmede, Kajaveien

Enheten ligger etter prognosene innenfor den totale rammen.

7.Enhet for utviklingshemmede, Dr. Sørdrings vei

Enheten ligger etter prognosene innenfor den totale rammen.

8.Enhet for utviklingshemmede, Ljungbyveien/Liaveien

Enheten ligger etter prognosene innenfor den totale rammen.

9.Enhet for utviklingshemmede, Dagtilbudet

Enheten ligger etter prognosene innenfor den totale rammen.

10.Forvaltningsenheten

Enheten ligger etter prognosene innenfor den totale rammen.

11.NAV Ås – Sosial og barnevern

Sosialhjelpsbudsjettet for 2010 er stramt og rådmannen la i K-sak 4/10 opp til at budsjettområdet måtte vurderes spesielt i forbindelse med tertialrapporten (ansvar 3220). Pr mai 2010 er det et overforbruk, og det kan se vanskelig ut å holde budsjettet på tross av ulike tiltak/forbedrede forutsetninger. Beregninger tilsier et merforbruk på 1.600.000 kroner. En vesentlig årsak til dette er vakante stillinger ved NAV som gjør at man ikke klarer å få nok personer inn i kvalifiseringsprogrammet.

Det er usikkert i forhold til om barnevernet klarer å holde sine budsjetter for 2010. Dette avhenger blant annet av antall nye tiltak utenfor hjemmet. Rådmannen har lagt til grunn i budsjettreguleringssak etter 1. tertial 2010 at konto for tilleggsbevilgning på 1.000.000 kroner ikke tømmes helt ved 1. tertial (ansvar 1701). Bakgrunnen for dette er blant annet usikkerhet om barnevernet vil klare å holde rammen, men at det så langt ikke er grunnlag for å endre budsjettet på dette området.

Vurdering av saken:

Gjennom mange år har det vært foretatt innsparinger i pleie og omsorg. Det er skjært ned på budsjettpostene: sykevikarer, ferievikarer, overtid og vikarbyråer. I tillegg har man kontinuerlig økt inntektene ved økte egenandeler og salg av plasser.

Kommunen opplever at handlingsrommet til å redusere bemanningen ved syke- og feriefravær, samt i perioder å bemanne med en lavere (og billigere) kompetanse blir stadig mindre. Beboere i sykehjem i dag er bare personer som strengt tatt må være der, og i behov av 24 timers pleie og omsorg. Sykehusene skriver ut stadig dårligere pasienter, og dette har økt ytterligere etter Samhandlingsreformen ble "lansert" på tross av at endringene ikke er ment iverksatt før 2012.

Eldre lever lengre og med økende alder øker forekomsten av sykdommer. En gjennomsnittlig sykehjemsbeboer har 5 aktive diagnoser og bruker 10 ulike medikamenter. Mange har derfor et sammensatt sykdomsbilde og behov for omfattende tjenester. Gjennomsnittlig levealder i 2010 er 81 år.

Kommunen har en stor utfordring i forhold til søknadsmengde, vurderte behov og tilgjengelige plasser i pleie og omsorg. I skrivende stund har kommunen følgende personer med behov det ikke finnes noen umiddelbar sykehjemsløsning for:

- 3 personer på sykehus, som har ligget utskrivningsklar en periode, og som ikke kan reise hjem i eget hjem.
- 4 personer som er i behov av umiddelbar korttidsplass/ vurderingsopphold
- 6 personer som har vedtak om rullerende opphold, og hvor det siste 2 mnd ikke har vært mulig å gjennomføre opphold i henhold til vedtakene
- 8 personer hvor sommeropphold ikke er tidsavklart pga plassmangel

Til sammen 21 personer som er i behov av umiddelbar plass og/eller avklaring på opphold.

I tillegg er det en rekke personer som har søkt om opphold/sykehjemsplass, hvor det gjennomføres en kontinuerlig vurdering, men hvor hjelpebehovet ikke er så omfattende at det er "fare for liv og helse".

Denne situasjonen utfordrer kommunen og helse og sosialetaten på mange måter, også i forhold til økonomi. Kommunen skal i 2010 selge 5 av plassene ved sykehjemmet (6 av plassene i perioder jfr kommunestyrevedtak i Ksak 4/10).

Vanligvis iverksetter man innsparingstiltak, hvor man reduserte kapasiteten eller opprettholdt kapasiteten med en lavere bemanning, og dermed en redusert kvalitet. På bakgrunn av presset på tjenesten og behovet for plasser vurderer rådmannen det som mest hensiktsmessig å forsøke å øke kapasiteten innenfor de samme ressursene, for å holde budsjettammen. Økonomisk sett vil dette føre til at kommunen øker sine inntekter, samt forbedrer sine muligheter til å selge plasser i henhold til vedtak.

Konsekvens: Bemanningsfaktoren vil gå noe ned og det vil påvirke kvaliteten på tjenestetilbudet. Det vil også bryte med nasjonale mål om å "avskaffe" dobbeltrom i sykehjem.

I forhold til nattbemanningen søkes det å gå med en noe lavere bemanning i de perioder som driften tillater det. Det fører til en endring av ansvarsfordeling, og en lavere bemanningsfaktor også med tanke på at man ønsker å øke antall pasienter totalt ved sykehjemmet.

Ny vurdering av nye stillinger innen helse og sosial etter første tertial:

- Åpning av dagsenter for personer med demens.

I tråd med Stortingsmelding nr. 25 (2005 – 2006) Mestring, muligheter og mening – Framtidas omsorgsutfordringer (Omsorgsplan 2015), ble det i 2007 lagt fram en helhetlig plan for å styrke demensomsorgen. Demensplanen er en delplan under Omsorgsplan 2015. Bakgrunnen for planen er at dagens omsorgstjenester ikke i tilstrekkelig grad er utbygd og tilrettelagt for personer med demens.

Planen pålegger blant annet landets kommuner å opprette et dagsentertilbud til personer med demens. Moer sykehjem ble bygd med aktivitetssenter for personer med demens, som ble vedtatt ikke å tas i bruk før 2010.

Statistikken viser at 50 % av alle med demens bor utenfor institusjon, og bare 4 % av disse har et tilrettelagt dagtilbud. Undersøkelser viser at tilrettelagt aktivitetstilbud på dagtid er et godt tiltak bl.a. for å sikre at eldre personer med demens får riktig ernæring. Måltidene vil være en av hovedaktivitetene i tilbudet, og blir brukt både for å sikre tilfredsstillende ernæring, opprettholde dagliglivets funksjoner og ikke minst som en viktig arena for sosialt samvær. Underernæring kan føre til en forverring av demenssymptomer. Samtidig er det grunn til å understreke at dagtilbudet vil representere et viktig element i samspillet med pårørende og bidra til å forebygge og utsette institusjonsinnleggelse.

Tiltaket er altså kostnadseffektivt og gir hensiktsmessig avlastning for pårørende. Aktivitetssenteret er tilrettelagt med 6 plasser med 2 ansatte. På bakgrunn av befolkningsstatikken og dagens tjenestemottakere har kommunen stort behov for plassene. I skrivende stund er det 16 personer som har søkt og venter på et dagsentertilbud / utvidet dagsentertilbud i Ås kommune.

Ved å avvente med åpning til 01.10.2010 sparer man inn ytterligere 3 måneders utgift i forhold til budsjetttrammen til dette tiltaket.

- Barnefysio- og ergoterapi

Den kommunale barneergo- og barnefysioterapitjenesten består til sammen av 2 årsverk. Kommunen har i flere år hatt problemer med kapasiteten innenfor dette området og det er i skrivende stund opp til 1 års ventetid på ergoterapitjenester til barn, som ikke har første prioritet.

Det er også ventelister for fysioterapitjenester til og med til spedbarn, som er noe kommunen har klart å unngå frem til nå. Denne utfordringen er kommunisert i flere år, men kommunen har ikke sett mulighet til å prioritere dette de senere år før budsjettvedtaket i 2010. Dette fordi situasjonen anses nå som kritisk.

Ved å avvente med oppstart av til 01.09.2010 sparer man inn ytterligere 2 måneders utgift i forhold til budsjettrammen til dette tiltaket.

- Ungdomstiltaket i Liaveien

Tiltaket ble opprettet som et innsparingstiltak i barnevernet, da kommunen kjøpte meget dyre næromsorgstiltak i hjemmet av selvstendig næringsdrivende konsulenter, og opprettet denne tjenesten for å utføre oppdragene selv, med høyere kvalitet til en mye "billigere penge". Innsparingstiltaket er gjennomført, men tjenesten har større pågang av oppdrag enn de har kapasitet til. Barnevernet må derfor fortsatt kjøpe noe av denne tjenesten av private. Kommunen vil derfor være tjent med å iverksette vedtaket om en ressursøkning i ungdomstiltaket i Liaveien på 0,7 årsverk slik vedtatt i opprinnelig handlingsprogram og budsjett 2010.

Ved å avvente med åpning til 01.09.2010 sparer man inn ytterligere 2 måneders utgift i forhold til budsjettrammen til dette tiltaket.

Vurdering av eventuelle økonomiske konsekvenser:

Det er vanskelig å anslå et eksakt innsparings- / økt inntjeningsbeløp som økonomisk konsekvens av anbefalte tiltak, da det er mange faktorer som påvirker dette. Målet med tiltakene er å holde budsjettet i etaten, og budsjettet i enhet for pleie og omsorg.

Konklusjon med begrunnelse:

Som tidligere nevnt i saken vil man vanligvis iverksette innsparingstiltak, hvor man reduserte kapasiteten, eller opprettholdt kapasiteten med en lavere bemanning, og dermed en redusert kvalitet.

På bakgrunn av presset på tjenesten og behovet for plasser vurderer rådmannen det som mest hensiktsmessig å forsøke å øke kapasiteten innenfor de samme ressursene, for å holde budsjettrammen. Økonomisk sett vil dette føre til at kommunen øker sine inntekter, samt forbedrer sine muligheter til å selge plasser i henhold til vedtak.

Ikrafttredelse av vedtaket:

Umiddelbart.

F-sak 40/10
ENDRING AV REGLER FOR SKOLESKYSS

Saksbehandler: Ellen Benestad	Arkivnr: N06	Saknr.: 10/1680
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Hovedutvalg for oppvekst og kultur	16/10	02.06.2010
Kommunalt råd for funksjonshemmede	2/10	01.06.2010
Formannskapet	40/10	16.06.2010
Kommunestyret	28/10	16.06.2010

Hovedutvalg for oppvekst og kulturs innstilling 02.06.2010:

Retningslinjene for skoleskyss endres slik:

1. Regelen om 45 minutters skolevei fjernes fra skoleskyssreglementet.
2. Ved Tandbergløkka er det kun skoleskyss fra uke 50 til uke 8 for elever i 1. – 4. trinn.
3. I Brekkeveien fjernes skoleskyssen.
4. Det innføres følgevennordning over E18 på Sneissletta for skoleelever slik at skoleskyssen kan fjernes grunnet trafikkfarlig vei.
5. Det innføres følgevennordning over RV 152 for skoleelever slik at skoleskyssen kan fjernes grunnet trafikkfarlig vei.
6. Det oppfordres til å ta i bruk Følgevennordning ved alle barneskolene.
7. Det dekkes ikke utgifter til og fra SFO for funksjonshemmede barn i skolens ferier. Det gjøres gjeldende fra 01.08.2010.
8. Det dekkes ikke utgifter til og fra SFO for funksjonshemmede elever i ungdomsskolen. Det gjøres gjeldende fra 01.08.2010.

Kommunalt råd for funksjonshemmedes uttalelse 01.06.2010:

Retningslinjene for skoleskyss endres slik:

1. Regelen om 45 minutters skolevei fjernes fra skoleskyssreglementet.
2. Ved Tandbergløkka er det kun skoleskyss fra uke 50 til uke 8 for elever i 1. – 4. trinn.
3. I Brekkeveien fjernes skoleskyssen.
4. Det innføres følgevennordning over E18 på Sneissletta for skoleelever slik at skoleskyssen kan fjernes grunnet trafikkfarlig vei.
5. Det innføres følgevennordning over RV 152 for skoleelever slik at skoleskyssen kan fjernes grunnet trafikkfarlig vei.
6. Det oppfordres til å ta i bruk Følgevennordning ved alle barneskolene.

Kommunalt råd for funksjonshemmede synes det er uheldig at funksjonshemmede barn og elever, som allerede har en vanskelig situasjon, skal få ytterligere reduksjon i sitt tilbud og foreslår at pkt 7 og 8 i rådmannens innstilling utgår.

Hovedutvalg for oppvekst og kulturs behandling 02.06.2010:

Uttalelse fra Kommunalt råd for funksjonshemmede 01.06.2010 ble lagt frem i møtet.

Kerstin Skar (A) fremmet følgende forslag:
Punkt 7 og 8 i rådmannens innstilling strykes.

Votering:

Rådmannens innstilling punkt 1-6 ble enstemmig vedtatt.
Rådmannens innstilling punkt 7-8 ble vedtatt 4 – 4 (3A, SV) med leders dobbelstemme.

Hovedutvalg for oppvekst og kulturs innstilling 02.06.2010:

Se øverst i dokumentet.

Kommunalt råd for funksjonshemmedes behandling 01.06.2010:

Kjell Westengen (A) fremmet følgende forslag:
Punkt 7 og 8 i rådmannens innstilling utgår.

Kommunalt råd for funksjonshemmede synes det er uheldig at funksjonshemmede barn og elever, som allerede har en vanskelig situasjon, skal få ytterligere reduksjon i sitt tilbud og foreslår at pkt 7 og 8 i rådmannens innstilling utgår.

Votering:

Rådmannens innstilling med Ap's endringsforslag ble enstemmig tiltrådt.

Kommunalt råd for funksjonshemmedes uttalelse 01.06.2010:

Se nest øverst i dokumentet.

Rådmannens innstilling 26.05.2010:

Retningslinjene for skoleskyss endres slik:

1. Regelen om 45 minutters skolevei fjernes fra skoleskyssreglementet.
2. Ved Tandbergløkka er det kun skoleskyss fra uke 50 til uke 8 for elever i 1. – 4. trinn.
3. I Brekkeveien fjernes skoleskyssen.
4. Det innføres følgevennordning over E18 på Sneissletta for skoleelever slik at skoleskyssen kan fjernes grunnet trafikkfarlig vei.
5. Det innføres følgevennordning over RV 152 for skoleelever slik at skoleskyssen kan fjernes grunnet trafikkfarlig vei.
6. Det oppfordres til å ta i bruk Følgevennordning ved alle barneskolene.
7. Det dekkes ikke utgifter til og fra SFO for funksjonshemmede barn i skolens ferier. Det gjøres gjeldende fra 01.08.2010.
8. Det dekkes ikke utgifter til og fra SFO for funksjonshemmede elever i ungdomsskolen. Det gjøres gjeldende fra 01.08.2010.

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Rådet for funksjonshemmede
Hovedutvalget for oppvekst- og kultur
Formannskapet
Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt:

Retningslinjer for skoleskyss i Ås kommune, vedtatt i HOK 30.05.2007

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Sakens øvrige dokumenter

Utskrift av saken sendes til:

Rådmannen
Oppvekst- og kultursjef
Alle skolene i Ås
Steinerskolen i Ås

SAKSUTREDNING:

Fakta i saken:

I Opplæringsloven § 7-1 heter det:

Elevar i 2.- 10. årstrinn som bur meir enn fire kilometer frå skolen har rett til gratis skyss. For elevar i 1. årstrinn er skyssgrensa to kilometer. Elevar som har særleg farleg eller vanskeleg skoleveg har rett til gratis skyss utan omsyn til veglengda.....

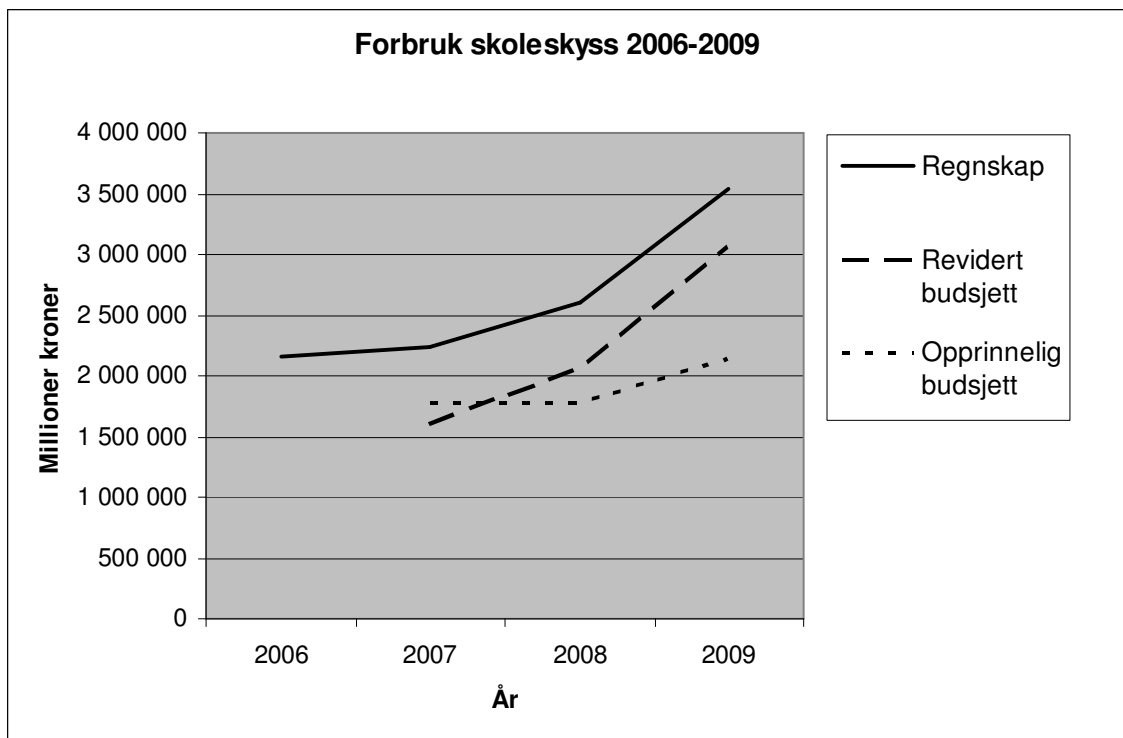
I Opplæringsloven § 7-3 heter det:

Elevar som på grunn av funksjonshemming eller mellombels skade eller sjukdom har behov for skyss, har rett til det uavhengig av avstanden mellom heimen og opplæringsstaden

Utgifter til skoleskyss

De siste årene har utgiftene til skoleskyss eksplodert. Mesteparten skyldes at kommunen har innført egne kommunale regler som kommunen selv må dekke kostnadene for. Hovedutvalget for oppvekst- og kultur er delegert myndighet til å vedta de kommunale retningslinjene for skoleskyss. Da dette dreier som relativt store økonomiske innsparinger legges saken også fram for formannskapet og kommunestyret.

Det foreslås i denne saken å fjerne en del av de kommunale reglene for å få ned utgifter til skoleskyss. Figuren nedenfor viser utviklingen i skyssutgiftene fra 2006 til og med 2009. I 2010 har utgiftene økt ytterligere.

Tabell 1: Tall pr. april 2010

Type skyss	Antall elever	Kroner	
Ordinær skoleskyss	238	1 300 000	
Ordinær skoleskyss med spesialtransport (minibuss – drosje)			Denne varierer veldig i løpet av ett år pga skader etc.
Spesialskyss egenandel	70	230 000	
SFO	8	80.000	
Svømmeskyss		140 000	Brønnerud, Sjøskogen, Solberg og Kroer
Skyss vedtatt etter kommunale regler	40	2 900 000	45 min. regel og trafikkfarlig
SUM		4 650 000	Budsjett for 2010 er 2 445 000 kroner

Ordinær skyss

Det er kun den skyssen som står omtalt i Opplæringsloven §§ 7-1 og 7-3 som kommunen er forpliktet til å gi. Denne skyssen dekkes av Fylkeskommunen, men med en kommunal egenandel. Egenandelen dekkes ut fra antall skysssoner. Ca 240 elever omfattes av dette.

Elever som går på privatskole i andre kommuner går også innunder denne regelen. Kommunen dekker da utgiftene kun til kommunegrensen.

For elever som har delt bosted (bor like mye hos mor som hos far), dekker kommunen egenandelen uavhengig av antall takstsoner. Dette er elever som har folkeregistrert adresse i Ås, men hvor den andre foresatte f. eks. bor i Oslo.

SFO

Skyssutgiftene til og fra SFO dekkes ikke.

SFO funksjonshemmede

I tidligere kommunestyrevedtak av 10.12.2008 ble det besluttet at elevene ved Follo barne- og ungdomsskole og Rustadtunet skulle få dekket skyssutgifter til og fra SFO. Fra 01.01.11 skjer det mest sannsynlig en lovendring slik at alle funksjonshemmede barn i 1. – 7. trinn skal ha dekket skyssutgiftene (SFO for funksjonshemmede gjelder for 1. – 7. trinn). Dette vil kommunen bli kompensert for. Denne ordningen gjelder imidlertid kun skoledagene. SFO i skolens ferier må foreldrene eller kommunen dekke.

Det foreslås derfor at kommunen dekker skyss ut 2010 for 1. – 7. trinn. Fra 01.01.2011 dekker fylkeskommunen, eller kommunen mot kompensasjon fra staten, disse utgiftene.

Det er ikke lovhjemlet SFO for ungdomsskolen. På Follo barne- og ungdomsskole er det SFO t.o.m. 10 trinn. Ut fra et likhetsprinsipp i forhold til elever med funksjonshemninger som går på Nordbytun og Ås ungdomsskole, bør foreldrene til elever i ungdomsskolen selv dekke skyssutgiftene (2 elever i 2010/2011, men flere året fra skoleåret 2011/2012). Skyss til og fra SFO for 8. – 10. trinn må foreldrene dekke selv fra 01.08.2010.

Ordinær skyss med spesialtransport (minibuss – drosje). Spesialskyss egenandel

Dette er ordinær skyss som Ruter må gjennomføre med minibuss/drosje fordi det ikke går ordinær rutebuss. Kommunen betaler sonetakst, men betaler kun for faktisk utført transport. Denne skyssen varierer veldig i løpet av et år. Ås kommune dekker også sonetakst for elever som pga. skader etc har rett til skyss til og fra skole.

Svømmeskyss

Dette er skyss til og fra den obligatoriske svømmeundervisningen.

Spesialskyss etter kommunale retningslinjer

Den største andelen av utgiftene går til spesialskyss. Tabell 1 over som er fra april 2010, viser at det dreier seg om 40 barn. Dette er skyss på bakgrunn av egne retningslinjer for skyss i Ås. Dette dekker ikke fylkeskommunen. I dag er prisen kr 380,- pr barn pr dag. Det er 190 skoledager i året.

Dette dreier seg om:

- Særlig trafikkfarlig vei.
- Regelen som gjelder om 2.- 4. trinn som bruker mer en 45 minutter til skolen.

Særlig trafikkfarlig vei

Gjelder ved Holstad der fartsgrensen har blitt 80 km et stykke. Før fartsgrensen settes ned, er det ikke forsvarlig å la barn gå langs veien der. Det ble sendt en henvendelse til fylkeskommunen om å sette ned fartsgrensen igjen for mer enn ett år siden, men kommunen har ikke hørt noe.

I tillegg er det langs skoleveien ved Tandbergløkka en strekning der det ikke er fortau før kommunegrensen til Ski. Vi anser det imidlertid som forsvarlig at elevene fra 5. trinn kan gå dette stykket. Det finnes et tråkk ved siden av veien som er opparbeidet av Ås kommune som elevene kan bruke. Det vil si at det ikke skulle være nødvendig med skoleskyss. Imidlertid kan vi se at hvis det blir mye snø om vinteren, kan det være tungt for de yngste elevene å gå der. Det foreslås derfor at elever i 1. – 4. trinn får innvilget skyss fra uke 50 til uke 8.

I Brekkeveien er det også et stykke som regnes som trafikkfarlig grunnet lastebiltrafikk. Imidlertid er det tvilsomt om det kan regnes som særlig trafikkfarlig som er kriteriet.

Ved Solberg skole er det kryssingen av E18 på Sneissletta som er definert som svært trafikkfarlig.

Ved Brønnerud skole er det noen elever som må krysse R152 (Drøbaksveien) som er trafikkfarlig. Elevene slutter til forskjellig tid og vil derfor ha krav på drosje.

Mer enn 45 minutter til skolen

Mange av elevene i gruppen spesialskyss er i kategorien med 45 minutter. Dette er en regel som kommunestyret har vedtatt. Elevene har mindre enn to/fire km til skolen, men bruker lang tid.

Følgevennordning

Noen av skolene i Ås har tatt i bruk "Følgevennordning" som er en statlig ordning i samarbeid mellom Statens Vegvesen og den enkelte skole/FAU.

Følgevennordningen gjelder primært for skolens førsteklasinger, men ordningen kan også omfatte flere klassetrinn.

Kriteriene er at det må være en voksen person som følger to eller flere barn til/fra skole/hjem, til/fra buss, står vakt på bussholdeplassen, følger på bussen eller står vakt ved trafikkert vei. Med denne ordningen ønsker man å oppnå at barna skal føle seg trygge på skoleveien, få fysisk aktivitet ved å gå til skolen og få trening i å ferdes ute i trafikken.

For 6.åringene yter Statens Vegvesen et tilskudd tilsvarende inntil 50% av den kostnaden følgevennordningen koster den enkelte skole.

Anbud

Kommunen har lagt den kommunale skoleskyssen ut på anbud. Det er i anbudsdokumentene tatt forbehold om at endring av retningslinjene for skoleskyss kan bli vedtatt i juni 2010.

Vurdering av saken:

KOSTRA-tall

	Ås kommune	Akershus	Landet
Andel elever i grunnskolen som får skoleskyss i prosent	10,4	12,5	22,5

Konklusjon med begrunnelse:

Skolene tar i bruk Følgevennordning slik at kommunen ikke lenger behøver å bruke skoleskyss ved noen av de trafikkfarlige områdene. Dette forutsetter imidlertid at det er voksne som vil stille opp på dette.

Elever med lang skolevei ivaretas gjennom Opplæringsloven § 7-1. Den kommunale regelen om skoleskyss ved mer enn 45 minutters skolevei fjernes. Fjerningen av denne regelen har både et økonomisk- og et helseperspektiv. Det er viktig at elevene er fysisk aktive.

Det strammes inn på hvilke veier som regnes som særlig trafikkfarlige.

Kommunens anstrengte økonomi gjør at rådmannen ser nødvendigheten av å stramme inn på tilbud som kommunen etter lovverket ikke er forpliktet til å gi.

Kan vedtaket påklages? Nei

Retningslinjer for skoleskyss i Ås kommune Vedtatt i Hovedutvalg for oppvekst og kultur 30.05.2007

1. Formål

- Gi mest mulig entydig informasjon om gjeldende regelverk
- Bidra til enhetlig forvaltning av saker som omhandler skoleskyss

2. Rett til skyss i hht. Statlig / Fylkeskommunalt regelverk

- 2.1. Rett til gratis skoleskyss dersom avstand mellom hjem og opplæringssted er mer enn 2 km for elever på 1. trinn, 4 km for elever på 2. til 10. trinn (Opplæringsloven § 7-1)
- 2.2. Elever som har særlig farleg eller vanskelig skolevei har rett til gratis skyss utan hensyn til veilengden. (Oppl. §7-1)
- 2.3. Elever som på grunn av funksjonshemming eller midlertidig skade eller sjukdom har behov for skyss, har rett til det uavhengig av avstanden mellom hjemmet og opplæringsstedet. (Oppl. §7-3) Søknad vedlagt erklæring fra lege, PPT el.likn. sendes SL.
- 2.4. For førskolebarn som etter enkeltvedtak blir gitt spesialpedagogisk hjelp og som har en funksjonshemming som gjør skyss nødvendig og er særlig byrdefull for foreldrene, j.fr. F-58/90. Skyss gis i så fall hele barnehageåret.
- 2.5. Voksne som ikke har fullført grunnskolen, og som bor mer enn fire kilometer fra skolen, har rett til gratis skyss når de får grunnskoleopplæring. (Oppl. § 4A-7) Voksne som på grunn av funksjonshemming, sykdom eller skade har behov for det, har rett til gratis skyss uten hensyn til veilengden når de får grunnskoleopplæring etter dette kapitlet. § 7-4 gjelder tilsvarende.
- 2.6. Ved avgjørelse om en elev er berettiget til fri skyss regnes avstanden fra hjemmets dør til skolens dør langs korteste vinterbrøytet gangvei. Hjemmet er den adresse eleven har i folkeregisteret.
- 2.7. Skyss gis ordinært bare langs offentlig vei. Skyss skal gis så langt at gangveien ikke overstiger grensene nevnt i pkt. 2A.

3. Ås kommune gir fri skyss til grunnskoleopplæring i disse tilfellene:

- 3.1. For elever på 1. og 2. trinn som bruker mer enn 45 minutter på å komme til eller fra skolen

4. Trafikfarlige veier i Ås:

Trafikfarlige veier er ved:

- Brønnerud: Strekningen mellom Teigen og krysset F56/Syverudveien for elever på 1-7 trinn
Kryssing av Rv 152 ved Åsulvs vei.
- Kroer: Strekning mellom Bakk og veikrysset ved Gulli.
Strekningen mellom Teigen og Rød
- Nordby: Strekningen mellom Melbykrysset og Vassum for elever på 1. - 7. trinn.
Strekningen mellom Melbykrysset og Teigen for elever på 1. - 7. trinn.

Rustad:	Krysning av Rv 152 nord for E 18 Krysning av E 18 øst for R 152 Krysning av Rv 152 mellom Skuterudsletta/ Skuterudbanen for elever på 1.- 7.trinn
Solberg Åsgård	Krysning av E 18 på Sneissletta for elever på 1. - 7. trinn. Hogstvedtveien fra Grunnfjellveien og sørover i vintertiden. Fra Krysset Brekkeveien-Bjørkeveien og sørover Brekkeveien i vintertiden (1.nov – uke 8)
Ås u. skole:	Som for Rustad og Åsgård skoler.
Ski skole:	Kråkstadveien mellom Tandbergveien og Haugteigveien.

5. **Spesielle ordninger (fra dør til dør):**

I Ås kommune defineres "skoledøra" som:

Brønnerud skole:	Bom ved Brønnerudveien/skolegården mot sør-vest: For elever fra øst, vest og sør Bom ved skolegården (ved låven/hoppbakken): For elever fra nord
Kroer skole:	Østveggen på garasjen
Nordby skole:	Inngangsdøra til småskolen i Skolehusveien: For elever fra 1.-4.trinn Inngang til Nordbytun: For elever fra 5.-7.trinn
Rustad skole:	Skolens hovedinngang
Solberg skole:	Parkeringsplassen og Grusvei/asfalt sør for skolen.
Sjøskogen skole:	Inngangsdøra til SFO(F) for elever fra nord Hovedinngangen i undervisningsfløyen(D) for elever fra syd og vest
Åsgård skole:	Utenfor Midtgard Fritidsklubb.
Nordbytun Ungd.skole:	Bussholdeplassen ved Nordby skole.
Ås Ungdomsskole:	Idrettsveien 21. Mellomveien 4

6. **Formelle ordninger:**

- 6.1 Oppvekst og kultursjefen avgjør hvor skyssgrensen skal trekkes.
- 6.2 Særordninger kan bli gjennomført når geografiske, trafikkmessige eller klimatiske forhold tilsier det.
- 6.3 Særordninger kan få varige eller midlertidig virkning. De kan gjelde hele eller i deler av skoleåret. De kan også være begrenset slik at de bare gjelder for spesielle årsklasser.
- 6.4 Forslag om særordninger, trafikksikring eller forbedring av skoleveier skal fremmes gjennom aktuelle samarbeidsutvalg.
- 6.5 Oppvekst og kultursjefen har myndighet til å vedta en særordning for inntil ett år innenfor budsjettets ramme.
- 6.6 Det er ikke anledning for Oppvekst- og kultursjefen eller rektor ved den enkelte skole å fravike vedtatte skyssordninger.
- 6.7 Hovedutvalg for oppvekst og kultur kan endre disse retningslinjene.

F-sak 41/10

UTARBEIDELSE AV HANDLINGSPROGRAM MED ØKONOMIPLAN 2011 - 2014

Saksbehandler: Ellen Grepperud / Mikal Johansen	Arkivnr: 145	Saknr.: 10/1763
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Formannskapet	41/10	16.06.2010

Rådmannens innstilling:

1. Arbeidet med plan- og budsjettprosessen gjennomføres som beskrevet i saksutredningen.
2. De foreløpige økonomiske rammene for 2011 – 2014 reduseres med følgende beløp i 1000 kr:
Sentraladministrasjonen : 1.690
Oppvekst og kultur: 5.446
Helse- og sosial: 6.379
Teknikk og miljø: 1.485

Rådmannen i Ås, 09.06.2010

Per A Kierulf

Tidligere politisk behandling:

Økonomiplankonferanse 11.05.10

Avgjørelsesmyndighet:

Formannskapet

Behandlingsrekkefølge:

Formannskapet

Vedlegg som følger saken trykt:

- Framdriftsplan for arbeid med handlingsprogram med økonomiplan 2011-2014
- Struktur på handlingsprogram og økonomiplan 2011 – 2014
- Foreløpige økonomiske rammer

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

- Kommuneplan 2007 - 2019
- Handlingsprogram 2010-2013
- Årsmelding 2009
- 1. tertialrapport 2010
- Presentasjonen fra Agenda Kaupang 11.05.10, KOSTRA-tall 2009 (Dokumentet ligger også på kommunens nettside)

Utskrift av saken sendes til:

Medlemmene i rådmannens ledergruppe

SAKSUTREDNING**Økonomisk situasjon**Status og nye forutsetninger

	2011	2012	2013	2014
Netto driftsresultat i mill. kroner	9,7	3,1	4,3	4,3
<i>1 prosent av driftsinntektene</i>	<i>1,1</i>	<i>0,4</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>
Avsetning disp fond i mill. kroner	7,2	5,0	5,7	5,7

Tabellen viser netto driftsresultat i gjeldende økonomiplan. Netto driftsresultat er differansen mellom driftsinntekter og driftsutgifter. Det har vært en sentral indikator siden den ble innført som begrep i 1991 og sier noe om handlefriheten til en kommune.

Tidligere skulle alt av merverdiavgiftskompensasjon føres i driftsregnskapet. Fra 2010 skal det overføres minimum 20 prosent av kompensasjonen fra investeringer til investeringsregnskapet. For 2011 skal minimum 40 prosent overføres. Tilsvarende tall for 2012, 2013 og 2014 er henholdsvis 60, 80 og 100 prosent. Et strammere balansekrav i driften betyr at det framover kanskje er mer relevant å se på hva som avsettes til disposisjonsfond når kommunens handlefrihet skal vurderes. Uansett hvilken indikator som brukes må handlefriheten karakteriseres som relativt lav i hele planperioden.

Endringer av forutsetninger siden gjeldende økonomiplan ble vedtatt

Kommuneproposisjonen som kom i mai tilsier at kommunens økonomi vil bli styrket reelt sett i forhold til gjeldende plan. Skatt og rammetilskudd ser ut til å kunne økes i sum med 8,7 mill. kroner. Beregningen bygger på en del forutsetninger som fortsatt er noe usikre. Dette gjelder blant annet skatteinntekter pr. innbygger i Ås som er satt til 95,9 prosent av landsgjennomsnittet. Dette tilsvarer tallet for 2009, men forutsetningen er usikker siden skatteinngangen så langt i år har variert betydelig fra måned til måned.

I rapport for 1. tertial 2010 framkommer det en del endringer i inntekter og utgifter i forhold til vedtatt budsjett. I sum økes kommunens netto utgifter med 1,6 mill. kroner i 2011 i forhold til gjeldende økonomiplan.

Dersom Dyster-Eldor opparbeides før det selges vil det gi en økning i netto utgifter med 4,6 mill. kroner i 2011 i forhold til gjeldende økonomiplan, jf. egen sak i formannskapet om dette.

Det er lagt inn skissemessig et beløp på 1,3 mill. kroner fra 2011 til drift av Ås kulturhus, jf. egen sak i formannskapet om dette.

Det har de siste årene framkommet flere nye tiltak i perioden fra juni (vedtak om plan- og budsjettarbeidet) til slutten av oktober (rådmannens forslag til økonomiplan legges fram). Ved forrige rullering ble det i rådmannens forslag lagt inn nye tiltak som i sum var 7,6 mill. kroner. Det er lagt opp til at det settes en ramme for nye tiltak på 5 mill. kroner, og at nye tiltak må prioriteres innenfor denne rammen.

Investeringsprogram

Investeringsprogrammet i gjeldende plan kan sies å være noe tynt både for 2012 og 2013. Det er i denne saken lagt til grunn rent budsjetteknisk at investeringsprogrammet økes med 50 mill. kroner i 2012 og 2013 i forhold til gjeldende plan. Sammenlignet med Ås kommunens investeringer de siste ti årene er det et meget stramt investeringsbudsjett. Det ligger trolig større investeringsbehov både innen skole, barnehage og pleie og omsorg som må håndteres i kommende planperiode. Nivået på investeringsbehovene må avklares nærmere og før rådmannen legger fram sitt forslag til handlingsprogram og budsjett. Selv om tallene for investeringsprogrammet i framskrivningen er lagt inn som en budsjetteknisk forutsetning, vil rådmannen bestrebe på å holde seg innenfor en slik ramme i kommende investeringsprogram.

Oppsummering av endringer i forutsetninger

	2011	2012	2013	2014
Netto driftsresultat i mill. kroner	6,0	4,0	2,1	3,0
<i>I prosent av driftsinntektene</i>	<i>0,7</i>	<i>0,5</i>	<i>0,2</i>	<i>0,4</i>
Avsetning disp fond i mill. kroner	1,5	-0,7	-4,4	-5,5

Tabellen viser netto driftsresultat etter at ovennevnte endringer er hensyntatt. Avsetningen til disposisjonsfond er kun på 1,5 mill. kroner i 2011, mens de tre siste årene må det brukes midler fra disposisjonsfond.

Vurdering av økonomisk situasjon

For at Ås kommune skal ha en handlefrihet og mulighet til å bygge opp reserver de nærmeste årene, bør etatenes foreløpige økonomiske rammer reduseres. Rådmannen legger opp til at de foreløpige økonomiske rammer reduseres med 15 mill. kroner i forhold til framskrivningen. En reduksjon i kommunens nettoutgifter med 15 mill. kroner tilsvarer et netto driftsresultat på 2,4 prosent for 2011. Basert på etatenes netto budsjettammer for 2010 gir dette følgende reduksjoner i de foreløpige økonomiske rammer:

Beløp i 1000 kroner	
Sentraladm	1 690
Oppvekst og kultur	5 446
Helse og sosial	6 379
Teknikk og miljø	1 485
Sum	15 000

Rådmannen legger til grunn at KOSTRA-data for 2009 vil være et viktig grunnlag for hvilke reduksjonsforslag som fremmes, jf. økonomiplankonferansen.

Prioriterte innsatsområder

Det er helt nødvendig at den økonomiske virkeligheten legger premissene for mål og tiltak i handlingsprogrammet. Med utgangspunkt i kommuneplan 2007 – 2019 og gjeldende handlingsprogram foreslår rådmannen at følgende innsatsområder blir prioritert innenfor de ulike tjenesteområdene:

Oppvekst og kultur

Barnehager og skoler

- Få en større helhet mellom tilbudene som gis i barnehager og skole
- Iverksette et langsiktig og systematisk endringsarbeid relatert til spesialundervisning og sammenhengen mellom spesialundervisning og vanlig undervisning.

Fritidstilbud, kulturskole og bibliotek

- Fritidstilbud til ungdom fortsetter det langsiktige og systematiske endringsarbeidet som er igangsatt.
- Kulturskolens arbeid med både et bredde- og dybdetilbud fortsetter
- Biblioteket fortsetter satsingen på barn og unge

Voksenopplæring og kulturhus

- Få flere med behov til å benytte seg av tilbudene som voksenopplæringen gir.
- Følge opp politiske vedtak knyttet til kulturhuset

Helse og sosial

- Følge opp overgangen fra Oslo Universitetssykehus (OUS) til Akershus Universitetssykehus (AHUS) for hele befolkningen i Ås kommune.

Pleie og omsorg

- Følge opp temaplan for helse og omsorg 2009-2015
- Videreføre arbeidet med "Samhandlingsreformen", St. melding nr 47 i Ås kommune og i Follo, og det kortsiktige - og langsiktige arbeidet i forhold til den demografiske utviklingen i befolkningen.

Sosial

- Fortsatt følge opp tiltak og mål om kommunens måltall i kvalifiseringsprogrammet og intensjonen med ordningen.
- Arbeidet med å etablere tilbudet til bostedsløse, vanskeligstilte og personer med lav boevne i Fjellveien fortsetter.
- Effektivere konklusjonene i forhold til barnevernet plassering i NAV.

Helsetjenester

- Følge opp arbeidet med smittevern og helseopplysning som utfordres som følge av mange utenlandsstudenter ved UMB, flere asylsøkere og en økende reisevirksomhet i befolkningen.
- Videreutvikle det forebyggende arbeidet mot barn og unge med fokus på psykisk helse og rusrelaterte problemer.

Tekniske tjenester*Bygg og regulering*

- Digitalisere eldre reguleringsplaner

Friluftsliv, nærmiljø og idrett

- Merke turveier i samarbeid med velforeninger
- Gjennomføre kortsiktige og langsiktige tiltak som kan bidra til en sikrere skolevei

Teknisk service og infrastruktur

- Gjennomføre tiltak på kommunale veier i hht tiltaksplan for trafikksikkerhet
- Gjennomføre tiltak for å bedre vannkvaliteten i samsvar med målsettingene for Pura-prosjektet.

Eiendomsforvaltning

- Forbedre rutinene for vedlikeholdsplanlegging og gjennomføring av tiltak

Rådmannens stab og støttefunksjoner*Lokalsamfunnsutvikling*

- Arbeid med kommuneplan 2011 – 2023 med sikte på endelig vedtak i første terial 2011
- Følge opp planprogrammene for lokalisering av veterinærhøgskolen og veterinærinstituttet, samt senter for husdyrforsøk.
- Følge opp klima- og energiplanen

Medarbeidere

- Utvikle ny arbeidsgiverstrategi og følge opp denne.
- Utvikle kompetanseregistreringen til et verktøy for kompetanseplanlegging
- Ta i bruk nytt system for kvalitetsdokumentasjon og implementere ny versjon av systemet for avvik og forbedring
- Iverksette prosesser for en frisk organisasjon etter mønster av konseptet langtidsfrisk

Økonomi

- God økonomistyring slik at budsjettene holdes
- Tilpasse tjenesteproduksjonen til de økonomiske rammebetingelsene

Service og kommunikasjon.

- Investering i serverrommet for og sikrer drift og lagring av data ved for eksempel strømbrudd.
- Etablere en beredskapsordning for ansatte i IT-team slik at nødvendige feilrettinger kan skje utenom arbeidstid for fagsystemer ved døgnkontinuerlig drift
- Flere ansatte som benytter IT-verktøyet for effektivisering av arbeidsoppgaver ute på enhetene fører med seg økte behov for drift og vedlikehold for IT. Det vil derfor være behov for økt bemanning på IT- teamet mot slutten av perioden.

Politisk deltakelse i arbeidet

I arbeidet med handlingsprogram 2011 – 2014 er det lagt opp til 1 møte med hovedutvalgene og 2 møter med formannskapet/lederne av hovedutvalgene før politisk behandling av handlingsprogram med økonomiplan. Dette er i tråd med anbefalingene fra den politiske arbeidsgruppa. Målet er å skape et godt politisk eierskap til innholdet i handlingsprogrammet.

Møte med hovedutvalgene gjennomføres i august. Tema for møte er å konkretisere og prioritere forslag til kutt. Møtene i formannskapet/lederne av hovedutvalgene vil bli gjennomført i september og oktober. I septembermøte er det lagt opp til en diskusjon om helheten med grunnlag i anbefalingene fra hovedutvalgene. I oktobermøte er statsbudsjettet lagt fram og viktige faktorer som styrer rammen vil bli diskutert, samt gapet mellom inntekter og utgifter.

Resultatene fra møtet er et viktig grunnlag i arbeidet med forslag til handlingsprogram og økonomiplan 2011-2014.

Vedlegg 1

Framdriftsplan for arbeid med handlingsprogram med økonomiplan 2011-2014

(Planen er basert på møteplan for kommunestyret, formannskap og hovedutvalg høsten 2010)

DATO	BESKRIVELSE
11.05.10 Fra kl.17.30-20.30	Økonomiplankonferanse med formannskap + hovedutvalg
16.06.10	Sak om arbeidet med handlingsprogram og økonomiplan behandles i formannskapet
Medio august	Drøfting med ansattes organisasjoner (ATO)
25.08.09/26.08.10	Drøfting i de enkelte hovedutvalgene innenfor de respektive ansvarsområdene <ul style="list-style-type: none"> • Konkretisere og prioritere forslag til kutt
15.9.10	<ul style="list-style-type: none"> • Etatssjefer/stabsledere har kommet med innspill til kap 4 i handlingsprogrammet som omhandler kommunens tjenesteområder. Innspillene utarbeides på grunnlag av diskusjonene i hovedutvalgene og ledermøtene i de respektive etater. • Ledere med budsjettansvar skal være ferdig med budsjettarbeidet, samt ha levert eventuelle innspill og vurdering. Arbeidet skjer i Agresso.
22.09.10	Dialogmøte med formannskapet/Leder av hovedutvalgene <ul style="list-style-type: none"> • Prioriteringer
1.10.09	<ul style="list-style-type: none"> • Etatssjefer og stabsledere har på grunnlag av dialogmøte med formannskapet kommet med endelig innspill til kap 4 som omhandler kommunens tjenesteområder. Innspillene sendes plan- og utviklingssjef.
13.10.09	Budsjettkonferanse med formannskapet <ul style="list-style-type: none"> • Statsbudsjettet er lagt fram og viktige faktorer som styrer rammen diskuteres, bl a skattenivå og rentenivå. • Gapet mellom inntekter og utgifter diskuteres
27.10.10	Rådmannen presenterer muntlig handlingsprogram og budsjett for formannskapet
10.11.10	Handlingsprogram og økonomiplan 2008-2011 behandles 1. gang i formannskapet og hovedutvalgene
24.11.10	Handlingsprogram og budsjett behandles 2. gang i formannskapet
	Handlingsprogram og budsjett ligger ute til offentlig ettersyn.
15.12.10	Handlingsprogram og budsjett behandles av kommunestyret.

Struktur på handlingsprogram og økonomiplan 2010 - 2013

1.0 Hovedtrekk og profil i handlingsprogrammet

- 1.1 Innledning
- 1.2 Sentrale utfordringer

2.0 Forutsetninger for handlingsprogramperioden

- 2.1 Statsbudsjettet 2010
- 2.2 Befolkningsutvikling 2010 – 2013

3.0 Fokus i handlingsprogrammet

- 3.1 Plan og rapporteringssystemet
- 3.2 Samfunn
- 3.3 Brukere
- 3.4 Medarbeidere
- 3.5 Økonomi
 - 3.5.1 Driftsbudsjett
 - 3.5.2 Investeringer
 - 3.5.3 Fellesinntekter og fellesutgifter

4.0 Tjenesteområdene

- 4.1 Oppvekst og kultur
 - 4.1.1 Barnehager og skoler
 - 4.1.2 Fritidstilbud, kulturskole, bibliotek og kulturhus
 - 4.1.3 Voksenopplæring og flyktningtjenesten
- 4.2 Helse og sosial
 - 4.2.1 Pleie og omsorg
 - 4.2.2 Sosial
 - 4.2.3 Helsetjenester
- 4.3 Tekniske tjenester
 - 4.3.1 Bygg og regulering
 - 4.3.2 Friluftsliv, nærmiljø og idrett
 - 4.3.3 Teknisk service og infrastruktur
 - 4.3.4 Eiendomsforvaltning
- 4.4 Rådmannens stab og støttefunksjoner
 - 4.4.1 Lokalsamfunnsutvikling
 - 4.4.2 Medarbeidere, økonomi, kommunikasjon og service

Vedlegg

- Vedlegg 1: Planoversikt
- Vedlegg 2 - 5: Budsjetttrammer og konsekvenser
- Vedlegg 6: Budsjett fellesinntekter og -utgifter
- Vedlegg 7: Investeringsbudsjett 2011 – 2014
- Vedlegg 8: Budsjettskjema 1A, 1B og 2A
- Vedlegg 9: Hovedoversikt, drift og investering
- Vedlegg 10: Oversikt over årsverk, nye stillinger og omgjøringer
- Vedlegg 11: Kommunale avgifter og gebyrer
- Vedlegg 12: Totaloversikt funksjoner 2011

Vedlegg 3

Foreløpige økonomiske rammer 2011-2014

	Note	2011	2012	2013	2014
Oppvekst- og kultur					
Ramme vedtatt av kommunestyret 09.12.2009		172 646 000	173 344 000	173 873 000	173 873 000
Reduksjon jf pkt 2 i innstillingen		-5 446 000	-5 446 000	-5 446 000	-5 446 000
Etatens foreløpige ramme		167 202 011	167 900 012	168 429 013	168 429 014
Helse- og sosial					
Ramme vedtatt av kommunestyret 09.12.2009		204 227 000	203 590 000	203 180 000	203 180 000
Reduksjon jf pkt 2 i innstillingen		-6 379 000	-6 379 000	-6 379 000	-6 379 000
Pleie og omsorg jf k-sak 4/2010		2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000
Refusjonskrav ressurskrevende tjenester		1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Avtalebaseret fysioterapitjenester		350 000	350 000	350 000	350 000
Etatens foreløpige ramme		201 798 000	201 161 000	200 751 000	200 751 000
Teknikk og miljø					
Ramme vedtatt av kommunestyret 09.12.2009		60 068 000	59 270 000	59 081 000	59 081 000
Reduksjon jf pkt 2 i innstillingen		-1 485 000	-1 485 000	-1 485 000	-1 485 000
Utgifter til energi		4 500 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000
Husleieinnt grunnet manglende boligsalg		-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Etatens foreløpige ramme		62 583 000	61 785 000	61 596 000	61 596 000
Sentraladministrasjonen					
Ramme vedtatt av kommunestyret 09.12.2009		65 387 000	64 231 000	64 546 000	64 546 000
Reduksjon jf pkt 2 i innstillingen		-1 690 000	-1 690 000	-1 690 000	-1 690 000
Ås kulturhus - fremtidig bruk	1	1 300 000	1 300 000	1 300 000	1 300 000
Ramme nye tiltak	2	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Etatens foreløpige ramme		69 997 000	68 841 000	69 156 000	69 156 000
Felles inntekter og utgifter					
Ramme vedtatt av kommunestyret 09.12.2009		-502 328 000	-500 435 000	-500 680 000	-500 680 000
Skatt		-4 700 000	-4 700 000	-4 700 000	-4 700 000
Rammetilskudd		-4 000 000	-4 000 000	-4 000 000	-4 000 000
Budsjetterte salgsinntekter - erstattes med lån		1 913 000	2 016 000	1 979 000	1 941 000
Redusert rentenivå	3	-3 300 000	-3 500 000	-3 800 000	-3 800 000
Mva.komp fra tidligere år		-5 000 000	-5 000 000	0	0
Dyster-Eldor (renter og avdrag)		4 573 000	5 101 000	4 190 000	1 063 000
Foreløpig ramme eks. budsjettekniske endr. i inv.prog.		-512 842 000	-510 518 000	-507 011 000	-510 176 000

Note 1 og 2

Disse postene skal fordeles mellom etater før rådmannens forslag legges frem.

Note 3

Endres fra 4,5% til 3,5% i 2011, fra 4,5% til 4% i 2012 og utover.

F-sak 42/10

HØRING AV FORSLAG TIL FORSKRIFTER FOR PRIORITERTE ARTER

Saksbehandler: Cornelia Solheim

Arkivnr: K02 &13

Saknr.: 10/1805

Utvalg

Sak nr.

Møtedato

Formannskapet

42/10

16.06.2010

Rådmannens innstilling:

Ås kommune er positiv til forskriftenes formål. Det uttrykkes imidlertid skepsis mot konsekvensene av at det skal avsettes vandringskorridorer og et funksjonsområde på 300 meter rundt dammer med stor salamander. Dette kan få omfattende konsekvenser i Ås kommune der det er en betydelig andel dammer med stor salamander. Det bes derfor om en nærmere klargjøring av hvordan det økologiske funksjonsområdet rundt gårdsdammer skal forvaltes slik at forskriften i praksis bidrar til at slike dammer blir bevart og skjøttet som leveområde for storsalamander.

Rådmann i Ås, 09.06.2010

Per A. Kierulf

Avgjørelsesmyndighet:

Formannskapet

Behandlingsrekkefølge:

Formannskapet

Vedlegg som følger saken trykt:

Ingen

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Høringsbrev og Forslag til forskrift for prioriterte arter

Høringsbrev og Forslag til forskrift for utvalgte naturtyper

Utkast til forskrifter ligger elektronisk på

<http://www.dirnat.no/content.ap?thisId=500039744> (utvalgte naturtyper)

http://www.dirnat.no/horinger/prioriterte_arter/ (prioriterte arter)

Utskrift av saken sendes til:

Direktoratet for naturforvaltning der kommunen via plan- og miljøvernråd giver

SAKSUTREDNING:

Fakta i saken:

Lov om forvaltning av naturens mangfold (Naturmangfoldloven) trådte i kraft i 1. juli 2009. §§ 23 og 52 inneholder hjemmel til å innføre bestemmelser om vern av prioriterte arter og utvalgte naturtyper.

Direktoratet for naturforvaltning (DN) har sendt følgende forskrifter på offentlig høring med frist 23. juni 2010:

- Forskrifter om prioriterte arter
- Forskrift om utvalgte naturtyper

Ås kommune har sluttet seg til det internasjonale målet om å stanse tapet av det biologiske mangfoldet innen 2010 gjennom Count down 2010. Kommunen er derfor i hovedsak positiv til forskriftene etter naturmangfoldloven som skal bidra til å ivareta prioriterte rødlistearter og truede naturtyper.

Vedtak ved Kgl. Res. om **prioriterte arter** og **utvalgte naturtyper** innebærer blant annet at:

- Det gjennom forskrift blir forbud mot enhver form for uttak, skade eller ødeleggelse av arten eller naturtypen, og beskyttelse av det økologiske funksjonsområdet.
- Kan medføre krav om gjennomføring av skjøtselstiltak.
- Kan sette krav om å klarlegge følgene for arten av planlagte inngrep i dens funksjonsområder, herunder klarlegging av alternative funksjonsområder som kan bidra til å sikre bevaring av arten.
- Skogbruks-/jordbrukstiltak som berører forekomster av utvalgte naturtyper skal meldes til kommunen før tiltaket iverksettes. Tilbakemelding fra kommunen skal foreligge før tiltaket utføres.
- Tillatelse til tiltak i forekomster av en utvalgt naturtype skal kunngjøres i minst én avis som er alminnelig lest på stedet eller på den måten som følger av den enkelte lov.
- Blir en tillatelse eller avslag på en tillatelse til tiltak i en forekomst av en utvalgt naturtype påklaget etter ellers gjeldende regler, skal overordnet miljøvernmyndighet få uttale seg til klagen.
- Kommunen rapporterer om forekomster av utvalgte naturtyper gjennom de alminnelige rapporteringsrutinene mellom kommune og statlige myndigheter.

Om prioriterte arter

Forskrifter om prioriterte arter omfatter 12 forskjellige arter (fjellrev, rød skogfrue, elvemusling, stor salamander, elvesandjeger, sinoberbille, dverggås, eremitt, honningblom, klippeblåvinge, svarthalespove og dragehode). Av disse er det kun stor salamander som finnes i betydelig omfang i Ås kommune. Hensikten med forskriftene er at disse truede artene skal ivaretas på lang sikt og forekomme i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder.

For storsalamander skal også denne artenes *økologiske funksjonsområde* ivaretas. Med økologisk funksjonsområde forstås områder arten er avhengig av i deler av eller hele livssyklusen. I forskriftens § 5 er dette beskrevet som dammer med 300 m omkringliggende randsoner, og vandringskorridorer mellom dammer der avstanden er mindre enn 1000 m.

Forskriften om storsalamander innebærer forbud mot utbygging, grøfting, oppdemming, forurensning og lagring av masser som kan påvirke arten, forbud mot utsetting av fisk i dammen, og at hogst ikke skal være til skade for arten. Bestemmelsene gjelder likevel bare så langt at de ikke medfører vanskeliggjøring av igangværende bruk. Myndighetene (fylkesmannen) kan etter loven også gjøre unntak fra forbudet dersom vesentlige samfunnshensyn gjør det nødvendig. Dersom det planlegges inngrep i det økologiske funksjonsområdet kan forvaltningsmyndigheten kreve at følgene av det planlagte inngrepet klarlegges. I foreslått forskrifts § 7 gis forvaltningsmyndigheten rett til å iverksette tiltak for å opprettholde eller bedre forholdene for å sikre bevaring av arten.

Forskriftene om prioriterte arter antas ikke å ha økonomiske eller administrative konsekvenser for kommunene. Det forutsettes likevel at kommunene er behjelpelige overfor fylkesmannen med informasjon som skal ut til grunneiere. Det vil bli utarbeidet en veileder til hjelp i forvaltningen av artene, og det vil bli etablert en ordning med tilskuddsmidler til skjøtsel av artenes leveområde.

Om utvalgte naturtyper

Fem naturtyper med spesiell verdi for biologisk mangfold er utvalgte naturtyper (slåttemark, slåttemyr, kalksjøer, kalk-lindeskog og hule eiker). Av disse er det kun hule eiker som forekommer i nevneverdig omfang i Ås kommune. Det har ikke vært gjennomført en fullstendig kartlegging av hule eiker i kommunen, men antall lokaliteter antas å være betydelig.

Hensikten med utvalgte naturtyper er å ivareta mangfoldet av naturtyper innenfor deres naturlige utbredelsesområde, og med det artsmangfoldet og de økologiske prosessene som kjennetegner den enkelte naturtypen. Forvaltningen skal være bærekraftig bruk i motsetning til tradisjonelt vern der det er strengere restriksjoner.

Når en naturtype er valgt ut skal det tas særskilt hensyn til forekomster av en utvalgt naturtype slik at man unngår forringelse av naturtypens utbredelse og forekomstenes økologiske tilstand. Ordningen bygger på at myndighetene bruker allerede eksisterende virkemidler, f.eks. i ny plandel av plan- og bygningsloven, men slik at de utvalgte naturtypene vektlegges tyngre enn det som ellers ville være tilfelle, og på en bedre og mer samordnet måte.

Reglene om utvalgte naturtyper er å anse som bindende retningslinjer for bærekraftig bruk, og er knyttet opp mot plan- og bygningsloven og annet relevant lovverk. Ifølge høringsbrevet gjelder bl.a. følgende bestemmelser:

Generelt:

- *Før beslutning om inngrep i en forekomst av en utvalgt naturtype treffes, må konsekvensene for den utvalgte naturtypen klarlegges.*
- *Ved vurderingen av om den utvalgte naturtypes utbredelse eller økologiske tilstand forringes, skal det legges vekt på forekomstens betydning for den samlede utbredelse og kvalitet av naturtypen, og om en tilsvarende forekomst kan etableres eller utvikles på et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av en slik forekomst. Dette gjelder tiltak som krever en eller annen form for tillatelse.*

For jordbruks- og skogbrukstiltak gjelder i tillegg:

- *Meldeplikt for skogbrukstiltak og jordbrukstiltak som berører forekomster av utvalgte naturtyper*
- *Tilbakemelding fra kommunen før tiltaket utføres*
- *Beskyttelsesnivået må ikke medføre at eksisterende næringsvirksomhet må opphøre. I disse tilfellene er områdevern det aktuelle virkemidlet. Det offentlige kan inngå nærmere avtale med grunneier eller rettighetshaver om skjøtsel av en forekomst av utvalgt naturtype.*
- *Må ligge innenfor rammen av skogbrukslova og jordlova. I skog kan det legges føringer for bærekraftig bruk på mindre deler av områder i skog. Ordningen vil ikke omfatte større arealer av produktiv skog.*
- *For skogbrukstiltak og jordbrukstiltak legges det opp til at grunneier og rettighetshaver vil bli underrettet av fylkesmannen eller vedkommende kommune at de har kjente forekomster av utvalgte naturtyper på sin eiendom. Dette for å sikre at grunneier og rettighetshaver får tilstrekkelig kjennskap til ordningen.*

Vurdering av saken:

Prioriterte arter

Dammer er viktige for biologisk mangfold i Follo's jordbrukspregete landskap og Follo er et av områdene i Norge med flest gårdsdammer og registrerte salamanderforekomster. Ås kommune har derfor, sammen med de andre Follo-kommunene, et særlig ansvar for å bevare stor salamander, nettopp fordi den forekommer hyppig her. Dette innebærer imidlertid også at det er her forskriften vil kunne få betydelige konsekvenser for arealplanlegging og utbygging.

Studier av stor salamander viser at de fleste individene har næringsfangst og overvintring innen 50-100 meter fra dammen, og i handlingsplan for stor salamander refereres til en undersøkelse der 50 % av salamanderne ble funnet innen en avstand på 15 m fra dammen, og 95 % ble funnet innen en avstand på 50 m. Ås kommune er

derfor av den oppfatning at et økologisk funksjonsområde på 300 meter rundt dam der stor salamander er registrert, virker unødvendig omfattende. I Ås er det anslått at det finnes rundt 200 dammer totalt og undersøkelser så langt tyder på at det finnes stor salamander i rundt 40 % av disse. En avsetning av et funksjonsområde på 300 m rundt dammen, samt vandringskorridorer, vil bety restriksjoner for et betydelig areal i Ås.

Generelt er grunneiere opptatt av å bevare gårdsdammer og mange vil gjerne bidra for å bevare stor salamander. Det kan oppleves som negativt å ha stor salamander i egen dam når konsekvensen er omfattende restriksjoner. Ås kommune er derfor bekymret for at forskriften kan virke mot sin hensikt og at informasjon og støtteordninger er et viktigere virkemiddel.

Dersom inngrep planlegges innenfor funksjonsområdet for stor salamander kreves dispensasjonssøknad og utredninger. Dette vil bety økt bruk av ressurser både for kommunen og forvaltningsmyndighet. I Ås kommune er det flere dammer blant annet innenfor det området som nå planlegges utbygd for å fortette rundt togstasjonen i sentrum. Kommunen vil derfor fort møte denne problemstillingen, både i form av ressurser til saksbehandling og at det oppstår konflikt med andre hensyn.

Dersom forskriften trer i kraft slik den nå foreligger, vil Follo-kommunene ha et umiddelbart behov for å få kartlagt og prioritert dammene med stor salamander i våre kommuner. Dette må være et regionalt eller statlig ansvar.

Utvalgte naturtyper

Kommunene vil som myndighet etter plan- og bygningsloven få en sentral rolle i arbeidet med å forvalte utvalgte naturtyper. DN mener imidlertid ordningene ikke vil innebære større administrative eller økonomiske konsekvenser for kommunal forvaltning. Det blir noe mer arbeid med saksbehandling med meldepliktige jord- og skogbrukstiltak. Kommunene har videre plikt til å kunngjøre tiltak i utvalgte naturtyper og rapportere forekomster. Det forutsettes også at kommunene er behjelpelige overfor fylkesmannen med informasjon som skal ut til grunneiere. DN vil utarbeide en veileder til hjelp i forvaltningen av utvalgte naturtyper, og det vil også her bli etablert en ordning med tilskuddsmidler.

Innføring av restriksjoner knyttet til forekomst av eiketrær kan av grunneiere oppfattes som heft, innskrenking av råderett og mulig tap av verdi. Det vil derfor være svært viktig at informasjon til grunneiere gis på en god og riktig måte slik at forskriften virker etter sin hensikt.

Å ta hensyn til verdifulle naturtyper og truede arter har i stor grad vært praksis i Ås kommune til nå, og ingen av de nye forskriftene vil medføre en vesentlig endret forvaltning av kommunens areal- eller naturforvaltning. Forskjellen blir at enkelte arter og naturtyper får en forskriftsfestet beskyttelse. Kommunens utgangspunkt for å kunne forvalte de prioriterte artene og naturtypene på en gjennomførbar og bærekraftig måte antas å være tilfredsstillende.

Vurdering av eventuelle økonomiske konsekvenser:

Kommunene vil få en del arbeid i starten med å skaffe full oversikt over artene og lokalitetene, og å bistå fylkesmannen med å informere grunneiere og rettighetshavere. Videre blir det noe merarbeid med informasjon om ev. tiltak som tillates og om rapportering av forekomster. Landbrukskontoret forventes å få noe mer saksbehandling med meldepliktige jord- og skogbrukstiltak. Både kommuner og grunneiere kan søke tilskuddsmidler til tiltak og skjøtsel. Dette er positivt for kommunene i den grad man har administrativ kapasitet til å planlegge og å gjennomføre tiltakene det er behov for.

Direktoratet mener at ordningen ikke vil innebære større konsekvenser for kommunal forvaltning, verken økonomisk eller administrativt. Det foreligger imidlertid ingen vurdering ut over dette av eventuelt merarbeid og merkostnad de foreslåtte forskriftene vil få for kommunen som saksbehandler / forvaltningsmyndighet, og for grunneiere og næringer som blir berørt. Dette burde i større grad vært belyst.

Konklusjon med begrunnelse:

Ås kommune stiller seg positiv til forskriftenes formål, men er bekymret for hvilken betydning forskrift for stor salamander vil få for kommunen og grunneiere. Ås kommune sender en høringsuttalelse til Direktoratet for Naturforvaltning med denne konklusjonen. Det bes samtidig om en nærmere klargjøring av hvordan det økologiske funksjonsområdet rundt gårdsdammer med storsalamander skal forvaltes slik at forskriften i praksis bidrar til at slike dammer blir bevart og skjøttet. Videre må restriksjoner og tilskudd balanseres for å unngå at tiltak som berører prioriterte arter eller utvalgte naturtyper blir for vanskelig, og slik at det blir motiverende for grunneierne å ta vare på og drive skjøtsel.

Kan vedtaket påklages? Nei